İŞKUR

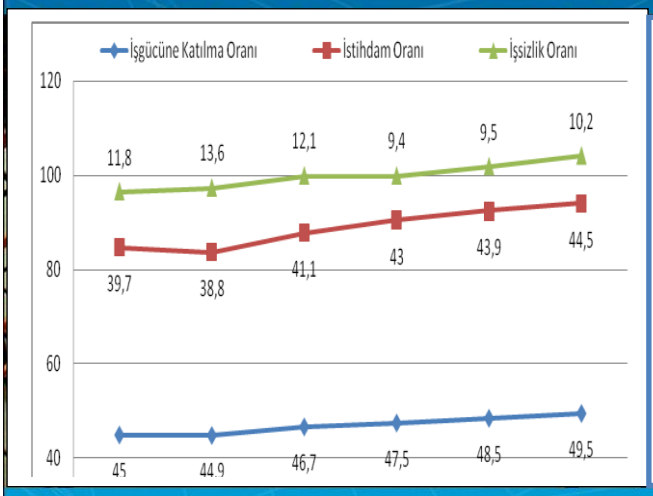

2014

ANKARA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANKARA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMARAPORU

(2014)

RAPORU HAZIRLAYANLAR:

FADLİ EROL

NURİ ÖZYILDIRIM

SUNUŞ

İşgücü potansiyeline sahip bireylere, istihdam olanağı sağlamayarak ve yeterince işgücü yaratamama durumundan dolayı günümüz toplumlarının en önemli sorunlarından biri işsizlik olmuştur. Toplumların sosyolojik, ekonomik durumlarını olumsuz yönde etkileyen bu sorunlar, toplumsal huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasının önceliğini oluşturmaktadır. Bu kriterleri göz önünde bulundurarak, ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının mevcut durumunu, taleplerini ve beklentilerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu amaçları göz önünde bulundurarak, Ankara'mızda ve yerel diğer illerimizde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü yaklaşık 4 yıldır, yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Gerekli vasıflı kişiler işgücüne kazandırılırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Ankara İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını temenni ediyorum.

Ankara Valisi

ÖNSÖZ

Ülkemizde, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik doğru politikaları geliştirebilmek için, farklılık yaratacak olan işgücü piyasasının iyi bilinmesi gerekmektedir. Genel olarak Türkiye'de ve yerelde de Başkent Ankara ilimizin sanayi, ticaret ve sosyal yapısında hızlı değişimler yaşandığı, dinamik bir yapıda olan ilin işgücü piyasasının ihtiyaçlarını, beklentilerini, hedeflerini sağlıklı şekilde analiz etmek, gelecekteki istihdam ve işgücü politikalarını sağlam temellere oturtmak gerektiği, önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu önemli ihtiyacın, işsizlik problemine en güzel çözüm olacağını da vurgulamak gerekir.

Türkiye Geneli ve Ankara ili düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir. İşgücü piyasası değerlendirmelerinde elde ettiğimiz verilerin, hem işverenler için gerekli işgücünün temini hem de işsizlerimiz için gerekli taleplerin elde edilmesine yöneliktir. Bu saydıklarım dışında, yürüttüğümüz mesleki faaliyetler buna bağlı olarak işsizlerimize yönelik verilen işsizlik ödeneği de yine ilimizdeki istihdam için önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Talip ALTUĞ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
GRAFİKLER LİSTESİ iv
TABLOLAR LİSTESİ v
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 4
İŞGÜCÜ PİYASASINIETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 4
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 6
KAYITLI İŞSİZ 6
AÇIK İŞLER 7
İŞE YERLEŞTİRMELER 8
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 10
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
AMAÇ VE YÖNTEM 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İŞYERİ VERİLERİ 16
MEVCUT İSTİHDAM 32
AÇIK İŞ VERİLERİ 36
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 53
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 63
SONUÇ 69
KAYNAKÇA 71
EKLER 72
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 72
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 77
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 78
Ek 4- Ek Tablolar 85

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1:Ankaraİli Temel İşgücü Göstergeleri 5
Grafik 2: İşyeri Büyüklüklerine Göre Çalışan Sayısı Oranları(Ankara-Türkiye)..... 18
Grafik 3:Sektörel Bazda Çalışanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, ANKARA-2014..... 20
Grafik 4: İşyeri Özellikleri(ANKARA-2014) 21
Grafik 6:Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranları(ANKARA-2014)..... 23
Grafik 8: Yabancı Ortaklığı Olan İşverenler Ve Bu Ortaklıklarda Çalışanların Oranı(2014).. 24
Grafik 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı Oranları(2014*)..... 26
Grafik 12: Part Time Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Oransal Dağılımı (2014*) 28
Grafik 14: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları (2014*) 30
Grafik 15: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı(2014)..... 39
Grafik 16.Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı(ANKARA-2014)..... 48
Grafik 17:Açık İş Arama Kanallarının Dağılımı(2013-2014)..... 50
Grafik 18: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması (ANKARA, 2014)..... 62

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 4
Tablo 2:Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)..... 6
Tablo 3:Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)..... 7
Tablo 4:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)..... 9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*) 11
Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014*)..... 12
Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları(2014*) 17
Tablo 8:Kuruluş Yıllarına Göre Sektörel Bazda Oranlar..... 19
Tablo 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı Oranları(2014*) 25
Tablo 10: Sektörlere Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları(2014*)..... 27
Tablo 11: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları(2014*)..... 29
Tablo 12:Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Sayıları(2014*) 31
Tablo 13: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları(2014*)..... 32
Tablo 14: Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları(2014*)..... 34
Tablo 15: Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları(2014*) 35
Tablo 16: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler (2014*)..... 36
Tablo 17: Sektörlere Göre Açık Verme İş Oranı(ANKARA 2014) 37
Tablo 18:Sektörlere Göre Açık İş Dağılımı(ANKARA-2014)..... 38
Tablo 19: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı(ANKARA-2014)..... 40
Tablo 20: Sektörlere Ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı(ANKARA-2014) 41
Tablo 21: Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı(ANKARA-2014) 42
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı..... 43
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı(ANKARA-2014)..... 44
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Grubuna Ve Cinsiyete Göre Dağılımı(ANKARA-2014)..... 44
Tablo 25:Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı(ANKARA-2014)..... 45
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı(ANKARA-2014) 46
Tablo 27:Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı(ANKARA-2014)47
Tablo 28:Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı(ANKARA-2014)..... 49
Tablo 29:İşyeri Büyüklüğüne Göre Arama Kanalının Dağılımı(ANKARA, 2014) 50
Tablo 30:İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı(ANKARA,2014)..... 51
Tablo 31:İşyeri Büyüklüğüne Göre Açık İş Oranı(ANKARA-2014)..... 51
Tablo 32:İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı(ANKARA, 2014) 52
Tablo 33:İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı(ANKARA,2014)..... 52
Tablo 34:Kreş İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerinin Cinsiyet Dağılımı(ANKARA,2014) 53
Tablo 35:TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları(ANKARA-2014)..... 54
Tablo 36: TGÇM Eleman Sayısının Yıllara Göre Sektörel Dağılım Oranları(2013-2014)..... 55
Tablo 37: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları(ANKARA,2014)..... 56
Tablo 38: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları(ANKARA-2014)..... 57

Tablo 39:Temininde Güçlük Çekilen Eleman sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım oranları (ANKARA, 2014) 58
Tablo 40: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman sayısının Toplam Çalışan Sayısına oranları (ANKARA-2014) 58
Tablo 41: Mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımının geçen yıl ile karşılaştırılması (2014) 59
Tablo 42: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama oranları (ANKARA, 2014) 59
Tablo 43:TGÇM nedenlerinin Meslek içindeki dağılım oranları (ANKARA-2014) 60
Tablo 44: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları (ANKARA, 2014) 61
Tablo 45: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması (2014) 62
Tablo 46: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları(ANKARA, 2014) 63
Tablo 47: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları(2014*) 64
Tablo 48: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 65
Tablo 49: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması 65
Tablo 50: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı 67
Tablo 51: Part Time Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 68

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk. **:**Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: EuropeanClassification of EconomicActivities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: OrganizationforEconomicCo-operationAnd Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS:Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2014 yılında İşgücü piyasasında, talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla Türkiye geneli işgücü piyasası talep araştırması yapıldı. Büyük özveriyle gerçekleştirilen bu araştırmanın, talep sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilmesi ve önümüzdeki süreçte işgücü piyasasının mevcut sorunlarını çözmede, anahtar rol üstlenmesi arzu edilmektedir.

12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen işgücü talep araştırması, Ankara ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Ankara ilinde, İş ve Meslek Danışmanları tarafından, İşverenlerle yüz yüze yapılan bu çalışmanın sonuçları, kurumumuzun ilerleyen dönemde istihdama yönelik planlamalarında etkin rol oynayacaktır.

İlimizde, öncelikli hedef olarak ortaya koyduğumuz, işsizlik sorununu çözmeye yönelik bu önemli çalışmayı üç ana başlıkta toplayabiliriz; Birincisi, İşverenlerimizin ihtiyacından kaynaklanan kalifiye personel bulmaya yönelik çalışmalar, ikincisi, işsiz vatandaşlarımız için oluşturulacak açık işler, üçüncüsü de, İşletmelerin çalışma profillerine uygun, işgücü piyasasında etkin olacak eleman ihtiyacı için, kurumumuzca açılan işgücü yetiştirme kurslarıdır. Bu kurslarla mesleği olmayan kişilerin işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu meslekleri edinmeleri amaçlanmıştır. Bu bağlamda, 2014 yılında işgücü piyasası araştırma verileri büyük önem taşımaktadır. Bu veriler ışığında, Ankara İlinde İşgücü piyasasına etki kriterler, sorunlar ve pozitif yönler ele alınmaktadır.

Ankara ili işgücüne katılım oranları değerlendirildiğinde, erkeklerin işgücüne katılım oranının,kadınların oranından çok yüksek olduğu görülmektedir. Yine katılım oranında, Eğitim düzeyi Arttıkça işgücüne katılma oranının arttığı açıkça görülmektedir. Kadınların işgücüne katılma oranının ise erkeklerden daha az olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre işgücüne katılma oranları değerlendirildiğinde, en yüksek oran, 25-34 yaş grubundadır.

İşgücüne katılım, işsizlik ve istihdam verileri birlikte ele alındığında genç nüfusun ve kadınların dezavantajlı gruplar olduğu görülmektedir. Bu veriler ışığında kadınların ve

gençlerin işgücüne katılım oranlarının ve istihdam olanaklarının arttırılması için, bu gruplara özel önlemler alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, il aktif istihdam politikaları belirlenmeli ve İŞKUR tarafından bu hedef kitleye yönelik işgücü yetiştirme faaliyetleri düzenlenmesine öncelik verilmelidir.

Yine bu bağlamda, 2014 yılında Ankara ilinde açılan 175 kurs ile ihtiyaç duyulan kalifiye eleman yetiştirilirken, yine bazı nedenlerden dolayı, işsizlik ödeneği alan 22211 kişi bulunmaktadır. Yapılan çalışmaların neticesinde işgücü piyasasında işsizlerimize yönelik talepler, işverenlerimize yönelik nitelikli işgücü ve kalifiye eleman yetiştirmedeki kurs faaliyetlerimiz çalışmamızın ileriye dönük pozitif faydasını gösterecektir.

Talep araştırması sonuçları sektör bazında değerlendirildiğinde, Ankara genelinde işyerlerinin dörtte birine yakını İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. İnşaat sektörünü sırasıyla imalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörü sektörleri izlemektedir. Bu veriler ışığında erkeklerin işgücüne katılma oranının kadınlara göre oldukça fazla olduğu görülmektedir. Çalışan sayısı en fazla olan sektör ise İmalat sektörüdür. Erkek çalışan sayısı en fazla olan meslekler incelendiğinde beden işçisi(inşaat), beden işçisi(genel), şoför-yük taşıma, beden işçisi(temizlik), şoför-yolcu taşıma ve garson(servis elemanı) gibi eğitim düzeyinden ziyade beceri gerektiren meslekler olduğu görülmektedir. Kadın çalışan sayısının fazla olduğu mesleklere bakıldığında ise ilk beşte, temizlik görevlisi, beden işçisi(temizlik) ve çaycı gibi belli bir eğitim düzeyi gerektirmeyen meslekler yer almaktadır.

Ankara ilinde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, en fazla çalışan sayısına sahip olan sektör "İmalat" sektörü olup en fazla açık iş %7,6 oranla yine bu sektördedir. İnşaat sektörü, toptan perakendecilik sektörü yine çalışan sayısının ve talep oranının çok olduğu sektörlerdir.

Araştırma neticesinde işverenlere yöneltilen sorulardan ve kurumumuzun gerçekleştirdiği iş ve işlemlerden derlenen bilgiler ışığında ortaya çıkan yukarıdaki bulgular kurumumuzun faaliyetlerini ve işgücü piyasasının mevcut durumunu rakamlar eşliğinde yansıtmaktadır.

GİRİŞ

Ankara İşgücü Piyasası Analizinin amacı, işgücü piyasasının genel yapısının incelenmesi, arz ve talebin tespitinin yapılması ve işsizlerin durumunun araştırılmasına yöneliktir.

İyi işleyen bir işgücüpiyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip,bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır.Bir çok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğuda sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra, bazı meslekler de iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İstihdama aracılık eden kamu kurum ve kuruluşlarının, özel istihdam kuruluşlarının, küreselleşmeyle birlikte meydana gelen değişimlere uyum sağlaması amacıyla hizmet pazarının daha fazla büyütülerek aktif işgücünün verimli bir şekilde yönlendirilmesi ve yönetilmesi gerekmektedir. Bu sebeple de istihdam politikalarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için kamu istihdam kurumlarının yapması gereken işlerin başında iş piyasasının durumuna ilişkin araştırma ve analiz çalışmalarının yapılması gelmektedir.

Bu yapacağımız çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde işgücü piyasasının genel görünümü hakkında bilgi verildikten sonra ekonomik veriler, nüfus verileri ve eğitim verileri baz alınarak işgücü piyasasını etkileyen faktörler hakkında bilgi verilecektir.

İkinci bölümde ise Ankara ili ‘’ İşgücü piyasası talep araştırması ‘’ sonuçları hakkında genel veriler ve yorumları yer alırken, bu araştırmanın amaç ve yöntemi hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca araştırma çalışmalarına dayanılarak il genelinde elde edilen açık işler, mevcut istihdam, işyerleri, temininde güçlük çekinle meslekler, işe giriş ve çıkışlar ve gelecek dönemde beklenen istihdam eğilimleri üzerinde durulacaktır.

Gerçekleştirilen çalışma ile ilimizde, aktif işgücü programları etkin bir şekilde uygulanabilecek, nitelikli insan gücü ve kalifiye işgücü kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam olanaklarının arttırılması ve işsizliğin azaltılması sonucunda işgücü piyasasında Kurumumuzun etkinliği sağlanmış olacaktır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINIETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Türkiye'de işgücü piyasasını etkileyen unsurları ele almaya çalışacağımız bu kısımda, işgücü piyasası ile ilgili olabilecek,TÜİK'in il düzeyindeki verileri ile İŞKUR verileri ele alınacaktır. İşgücü piyasasındaki değişimlerin, 2008 ile 2013 yılları arasında, Ankara ilindeki etkilerini tablolar üzerinde inceleyeceğiz.İşgücüne katılma oranı ve buna paralel olarak da istihdam oranındaki artış ile işsizlik oranındaki değişimleri inceleyerek başlayalım.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	45	39,7	11,8
2009	44,9	38,8	13,6
2010	46,7	41,1	12,1
2011	47,5	43	9,4
2012	48,5	43,9	9,5
2013	49,5	44,5	10,2

Kaynak: TÜİK

İşgücüne katılma oranında2009 yılında bir düşüş görünse de diğer yıllarda sürekli artış olduğunu görmekteyiz. Katılım oranın bu düşüklüğü aynı zaman diliminde istihdam oranına da yansımaktadır. Bu iki verinin değişimi işsizlik oranını da doğal olarak etkilemektedir. İşsizlik oranı diğer göstergelere göre daha ciddi farklılıklar göstermektedir. Özelikle 2011 yılında işsizlik oranının 12.1 den 9.4 e düşmesi bu değişimin en güçlü kanıtıdır. İşgücüne katılım oranı ile istihdamın, paralel olarak uyuşması, işsizlik oranında azalışa etki ettiğini görmekteyiz.

İşgücü piyasasına katılım oranının, 2013 yılında en yüksek düzeye çıkması ve istihdam oranının da yakın seviyelerde olmasına rağmen, işsizlik oranının bir önceki yıla göre yükselmesi dikkat çekicidir.

Grafik 1:Ankaraİli Temel İşgücü Göstergeleri

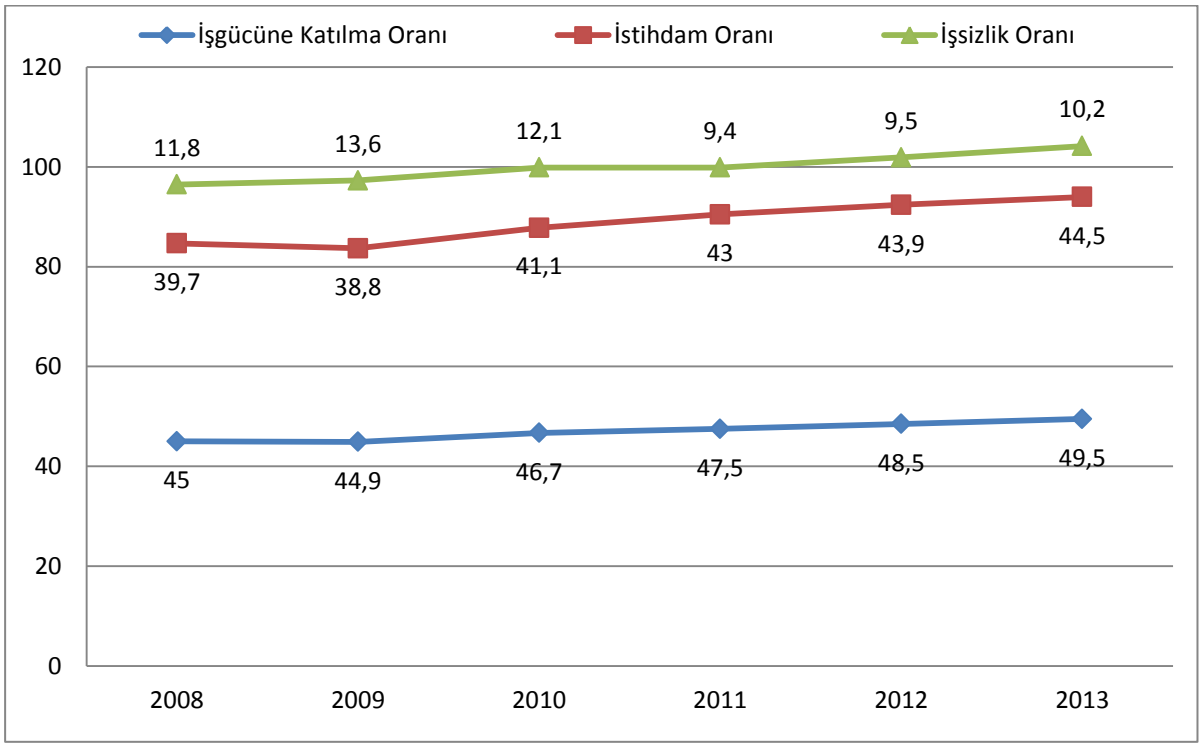

Kaynak: TÜİK

TÜİK verilerine bakarak Ankara ilinde, işgücü piyasasını etkileyen unsurları, üç değişken üzerinden hareket ederek tablolarla göstermeye çalıştık. Tablolar yardımıyla Sayısal verilerini inceledikten sonra, yıllar arası bu oransal değişiklikleri şimdi İŞKUR verileri üzerinden değerlendirelim.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ

Türkiye İŞKUR'umunun verilerinde, ilk olarak bakacağımız sayısal veri, kayıtlı işsiz sayısıdır. Kayıtlı işsiz sayılarını da ele alırken, bu işsizlerin hangi meslekte ve ne kadar olduğunu 2013 ile 2014 yıllarını karşılaştırarak tablolaştıracağız. 2013 – 2014 yıllarına ait kayıtlı işsiz sayılarının mesleklere dağılımını tablo 2 'den yola çıkarak inceleyelim.

Tablo 2:Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	14641	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	11652
BÜRO MEMURU (GENEL)	9157	BÜRO MEMURU (GENEL)	8112
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	7390	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	7745
SEKRETER	5533	SEKRETER	5037
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	5008	SATIŞ DANIŞMANI	4967
SATIŞ DANIŞMANI	4882	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3611
ÖN MUHASEBECİ	3032	ÖN MUHASEBECİ	3160
MUHASEBECİ	2991	MUHASEBECİ	2806
BÜRO İŞÇİSİ	2458	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2442
KASİYER	2425	BÜRO İŞÇİSİ	2356
Diğer Meslekler	120801	Diğer Meslekler	116115
Toplam	**178318**	**Toplam**	**168003**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Bütün mesleklere bakmak mümkün olmadığından, belirtilen yıllarda en çok işsiz kaydının olduğu on mesleği tabloda ele aldık.

Kayıtlı işsiz sayılarının mesleklere dağılımına baktığımızda 2013 – 2014 yılarında benzerlikleri görmekteyiz. Beden işçisi (genel) mesleği, ilk sırada yer almakta ancak bu meslek grubunda sayısal olarak 2013 yılında daha fazla kayıtlı işsiz göze çarpmaktadır. Yine büro memuru ikinci sırada yer almakta ve sayısal olarak 2013 yılında daha fazla kayıt bulunmaktadır. Tabloda iki değişik meslek göze çarpmaktadır: 2013 yılında kasiyerlik mesleği, 2014 yılında da şoför mesleği.

AÇIK İŞLER

Türkiye genelindeki açık işler, aynı meslek gruplarını kapsamaktadır. bu meslek gruplarındaki açık işler doğal olarak bütün illerde benzerlik göstermektedir. Ankara ilinin meslek gruplarına göre açık işlerini tablolaştırdığımızda da aşağıdaki verilere ulaşmaktayız.

2013 ve 2014 yıllarında, mesleklere göre açık işlerde ilk sırayı beden işçisi (genel) almaktadır. Yine aynı yıllardaki bu dağılımda sayısal verilerinde benzer olduğunu görmekteyiz. Bu mesleğin dışında, sıralamada yer alan diğer meslekler benzer olsa da sayısal olarak farklılık göstermekteler.

Tabloya başka bir yönden bakacak olursak, açık işlerde ilk sıralarda yer alan mesleklerin genel olarak eğitim düzeyi de ortaya çıkmaktadır. Üst düzey bir eğitim gerektirmeyen bu mesleklerdeki açık iş ilanlarının farklılaştırılması, üst düzey mezunlarını da kapsayacak hale getirilmesi konusunda firmalarla koordineli çalışmalar yapılmalıdır.

Açık iş ilanları Türkiye ve Ankara ili genelinde çeşitlendirildiği zaman, diğer eğitim seviyelerindeki istihdama da katkıda bulunmuş olacağız.

Tablo 3:Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	AÇIK İŞ	MESLEK	AÇIK İŞ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	12901	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	12902
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	5948	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	6206
REYON GÖREVLİSİ	3211	REYON GÖREVLİSİ	3095
SATIŞ DANIŞMANI	2973	SATIŞ DANIŞMANI	2377
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2057	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1938
KASİYER	1874	KASİYER	1701
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1705	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1572
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1569	BÜRO MEMURU (GENEL)	1426
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1457	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1231
BÜRO MEMURU (GENEL)	1398	SEKRETER	862
Diğer Meslekler	30477	Diğer Meslekler	26211
Toplam	**65570**	**Toplam**	**59521**

Tabloya baktığımız zaman; 2014 yılında açık iş ilanlarının 2013 yılına göre ciddi bir düşüş gösterdiğini görmekteyiz. Bu düşüş ilk sıralardaki meslekler de göze çarpmasa da diğer mesleklerdeki azalıştan kaynaklanmaktadır. Bunun nedenlerinden biri 2014 yılının ilk 8 aylık diliminde ekonomideki durağanlık gösterilebilir. Firmalardan alınan iş ilanlarında, 2014 yılında bu ekonomik sorunlar başta gelen sorun olarak dile getirilmektedir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

İşe yerleştirme başlığı altında, 2013 ve 2014 verilerini tablo yoluyla gözden geçireceğiz. Önceki tabloları da göz önünde bulunduracak olursak, işe yerleştirmelerde de benzer meslek gruplarına rastlamaktayız.

Kayıtlı işsizlerin meslek grupları, açık işlerde göze çarpan meslek grupları ile işe yerleştirmedeki meslek gruplarını tablo üzerinde incelediğimiz zaman yine Beden İşçisi (genel) mesleğini ilk sırada görmekteyiz.

Tablo 4:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	6345	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	6522
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3349	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2630
REYON GÖREVLİSİ	2478	REYON GÖREVLİSİ	2433
SATIŞ DANIŞMANI	1540	KASİYER	949
KASİYER	1156	BÜRO MEMURU (GENEL)	939
BÜRO MEMURU (GENEL)	878	SATIŞ DANIŞMANI	874
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	821	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	762
DAĞITICI (POSTA DAĞITIM HİZMETLERİ)	728	GARSON (SERVİS ELEMANI)	504
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	718	BÜRO İŞÇİSİ	449
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	659	SEKRETER	352
Diğer Meslekler	11513	Diğer Meslekler	9444
Toplam	30185	Toplam	25858

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2013 ve 2014 yıllarında işe yerleştirme başlığı altındaki mesleklere baktığımızda, ilk sıralarda yine benzer meslekler ve yakın sayısal veriler yer almaktadır. Bu başlık altındaki tabloda göze çarpan en önemli veri, açık iş ilanlarındaki toplam sayının, işe yerleştirmedeki toplamın iki katına denk gelmesidir.

Ele aldığımız bu tabloda ilk sıralarda yer alan meslek gruplarının sayısal verilerinin yakın olması da dikkat çekmektedir. İşe yerleştirme işlemlerinin diğer başlıklar da incelediğimiz verilerle paralellik göstermesi de, verilen yıllardaki uyumluluğu göstermektedir.

Alınan açık iş ilanlarının fazlalığı olmasına rağmen işe yerleştirmenin bu kadar düşük olması, meslek gruplarındaki işsizlerimizin talep ettikleri iş şartlarının tatmin edici olmaması

başta gelen nedenlerdendir. iş arayan profilindeki kişilerin aradığı iş ilanlarında daha olumlu şartların oluşturulması, bu iki sayısal veri arasındaki farkı düşürecektir.

İşe yerleştirme konusunda göze çarpan başka bir veri de, 2013 ve 2014 yılının ilk 8 aylık dönemi arasındaki farktır. 2013 yılında 30,185 işe yerleştirme gerçekleşmişken 2014 yılının ilk 8 ayında, bu sayı 25,858 'e gerilemiştir. Bu düşüşün de yine temel nedenleri arasında, 2014 yılının ilk 8 aylık dönemindeki ekonomik sorunlardır.

Kayıtlı işsizleri, işsizlerin istihdam ve işsizlik oranlarına etkilerini ilk tabloda, açık işleri ve işe yerleştirmeleri de diğer tablolarda inceledik. Sayısal verilerin, bazı mesleklerdeki değişimi ile açık işlere yerleştirilen kayıtlı işsizlerin meslek gruplarını da ele aldıktan sonra şimdi de mesleki eğitim ve işsizlik ödeneğinin Ankara ilindeki dağılımlarına bakalım.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Kayıtlı işsizler için açık iş ilanlarına yönlendirme yapılarak işe yerleşmeler gerçekleştirilmektedir. Yukarıdaki tablolarda bu bileşenleri sayısal verilerle ifade ettik.

Ankara ilinde istihdam verilerinde etkili olan bileşenlerin başında, açık işlerdeki mesleklere uygun kişilerin yönlendirilmesi gelmektedir. Bu işlemlerin dışında bu mesleklere yönlendirilecek kişilerin daha verimli ve etkin olması için mesleki eğitim faaliyetleri yürütülmektedir.

Mesleki eğitim faaliyetlerinde en çok tercih edilen 2013 yılında istihdam garantili işgücü yetiştirme kurslarıdır.2014 yılında ise işverenlerin daha çok tercih etmesi nedeniyle işbaşı eğitim kursları en çok tercih edilen kurslar olmuştur. İstihdama doğrudan etki eden mesleki eğitim faaliyetleri 2014 yılında daha çok bayanlar tarafından tercih edilmişti. İşbaşı eğitim programlarında açılan 72 kurs programında 540 kişiden 287 erkek tercih ederken, istihdam garantili kurslarda ise 4983 kişiden 4416'sını bayanlar oluşturmaktadır. Bayanların çoğunlukta tercih ettikleri kurslardan birisi de, toplum yararına çalıştırma programıdır.

Kayıtlı işsizlerimize yönelik yapılan bu faaliyetler içinde UMEM projeleri ve özel politika kapsamlı programlar da yer almaktadır.

İşgücü piyasasına etki eden mesleki eğitim faaliyetleri içerisinde ele alacağımız bir diğer başlık ise, engelli ve eski hükümlü vatandaşlarımıza yönelik verilen kurslardır. Engelli

vatandaşlarımıza yönelik düzenlenen 31 ayrı faaliyette, 301 kişi katılım göstermiştir. Bu sayının içerisinde 154 erkek ve 147 bayan işsizimiz yer almaktadır.

Eski hükümlü vatandaşlarımız için düzenlenen programların sayısı da 2'dir. Bu mesleki eğitim programlarına sadece erkek işsizlerin başvurması da, ilginç bir detay olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mesleki eğitim faaliyetlerinde toplam 175 kurs açılmış olup 6610 kişi, kurslara yerleştirilmiştir. Kurslara katılan kişilerin 5473'ünü bayanlar oluştururken 1137'sini de erkekler oluşturmaktadır. Kurslarda bayanların genel olarak katılım göstermesi de işgücü piyasasında erkeklerden daha aktif hale gelme konusunda bir talep ve çabaları söz konusudur.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞ.YET.KURS/TYP	14	61	460	521
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİLİ	51	567	4.416	4.983
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	72	287	253	540
UMEM PROJESİ(MEK)	1	8	17	25
UMEM PROJESİ/İEP	0	0	0	0
GİRİŞİMCİLİK	0	0	0	0
ENGELLİ KURSLARI	31	154	147	301
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	0	0	0	0
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	2	22	0	22
ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	0	0	0	0
MEK/ÖZEL POLİTİKA	4	38	180	218
Toplam	175	1.137	5.473	6.610

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşgücü piyasasına etki eden unsurların sonuncusu da, işsizlik ödeneğini hak edenlerdir. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin mesleki dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdama yönelik yapılan çalışmalarda alınan açık işlere, işe yerleştirmelerin yanı sıra, çeşitli nedenlerle işten ayrılmalar da olmaktadır. Gerekli şartların sağlanması halinde işsiz kalan vatandaşlarımıza yönelik iş arama sürecinde, işsizlik ödeneği verilmektedir. Bu kapsamda 2014 yılında işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı 22211'dir. İşgücü piyasasını etkileyen diğer unsurlarda, ilk sıralarda yer alan meslekler, işsizlik ödeneği konusunda da yine ilk sıralarda yer almaktadır. Bu mesleklerden beden işçisi (genel) 1332 kişi ile ilk sırada yer alırken, bu mesleği temizlik görevlisi ve satış danışmanı takip etmektedir.

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014*)

2014*	
MESLEK	İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAK EDENLER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1332
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	970
SATIŞ DANIŞMANI	944
BÜRO MEMURU (GENEL)	814
MUHASEBECİ	676
SEKRETER	575
ÖN MUHASEBECİ	475
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	432
AŞÇI	430
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	368
Diğer Meslekler	15195
Toplam	**22211**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

İşgücü piyasasının genel görünümünde, işgücü piyasasına etki eden unsurları grafik ve tablolarla dile getirdik. Kayıtlı işsizler için açık iş ilanlarının sayılarını ve işsizlerimizin işe yerleştirme sayılarını anlatırken, meslek gruplarına dağılımını da göz önünde bulundurduk.

İstihdam ve işsizlik oranlarına etki eden bu unsurlardan, mesleki eğitim faaliyetleri ve işsizlik ödeneği faaliyetlerini de ayrı başlıklar altında tablolaştırdık.

2013 ve 2014 yıllarındaki işgücü piyasasına etki eden ve istihdamın sayısal verileri üzerinde değişimlere neden olan unsurları anlattıktan sonra ikinci bölümde; işgücü piyasası talep araştırması sonuçları ele alınacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi

beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12Mayıs – 27 Haziran20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımıdahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Türkiye'de ve Ankara ilinde Araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörel görünümü ve bu işyerlerinde çalışanların mesleklere ve cinsiyetlere göre dağılımını tablolar ve grafikler üzerinde inceleyeceğiz. Bu kapsamdaki çalışmaları Türkiye geneli ifade ettikten sonra Ankara İlindeki yansımalarını ele alacağız.

İŞYERİ VERİLERİ

Türkiye geneli işyerlerinin sektörel dağılımlarına, Ankara ili verilerini temel alarak tablo üzerinde görelim;

2014 yılının ilk 8 aylık döneminde İşyeri sayılarına baktığımızda, yığılmanın 10-49 aralığında işçi çalıştıran firmalar göze çarpmaktadır. 1-9 arası işçi çalıştıran firmalar da ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada 50-249 aralığı ve son sırada da 250 üstü işçi çalıştıran firmalar yer almaktadır. 10-49 aralığında işçi çalıştıran firmaların Türkiye genelinde %40'lık bir orana sahip olmasına karşın Ankara İlinde bu oran %35'tir.Gerek Türkiye genelinde gerek Ankara İli genelinde 1-9 aralığında çalışanı olan firmaların sayısının azlığı göze çarpmaktadır. net bir şekilde görülmektedir.

2014 yılında 250 üstü işçi çalıştıran firmalara baktığımızda ise ilk sırayı 6,3 oran ile idari ve destek hizmet faaliyetleri almaktadır. Hemen ardından 5,0 gibi bir oran ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri yer almaktadır. Üçüncü sırada da 3,48'lik oran ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı gelmektedir.

Tablodaki bir başka durum da, inşaat sektöründe 1-9 arası işçi çalıştıran firmaların çok olmasıdır. Bu durum inşaat sektörünün, mevsimlik proje işlerinden ve kısa süreli çalışma dönemlerinden kaynaklanmaktadır. Tabloda oran olarak 250 üstü firma olmayan tek sektör de konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir.

Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları(2014*)

Sektörlere göre işyeri sayıları	1-9	10-49	50-249	250+
Madencilik ve taş ocakçılığı	54,6	39,2	4,1	2,1
İmalat	20,0	66,1	12,0	1,8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	60,0	32,2	4,3	3,5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	35,0	47,5	12,5	5,0
İnşaat	61,6	32,9	4,7	0,8
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	34,3	60,4	4,9	0,4
Ulaştırma ve depolama	36,1	57,6	5,6	0,7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27,7	65,7	6,6	0,0
Bilgi ve iletişim	21,5	67,7	10,0	0,8
Finans ve sigorta faaliyetleri	18,3	75,0	6,7	0,0
Gayrimenkul faaliyetleri	35,1	58,5	5,3	1,1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	38,8	54,1	6,7	0,4
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	40,8	39,8	13,1	6,3
Eğitim	19,1	69,5	8,4	3,0
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	15,0	75,2	8,3	1,5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	27,9	55,7	16,4	0,0
Diğer hizmet faaliyetleri	37,8	53,8	7,7	0,7
GENEL TOPLAM	**39,6**	**52,0**	**7,0**	**1,2**

Kaynak: İPTA

Türkiye genelindeki işyerleri sayılarının Ankara ili genelindeki işyerleri sayısına oranını grafik üzerinde inceleyelim;

Yukarıdaki tablolarda Ankara ili için belirttiğimiz işyeri sayılarının oranları, aşağıdaki grafikte Türkiye geneliyle paralellik göstermektedir.

10-49 aralığındaki oranlar Türkiye genelinde yüksek olduğu gibi Ankara ilinde de aynı yüksek oranlara sahiptir.

Grafik 2: İşyeri Büyüklüklerine Göre Çalışan Sayısı Oranları(Ankara-Türkiye)

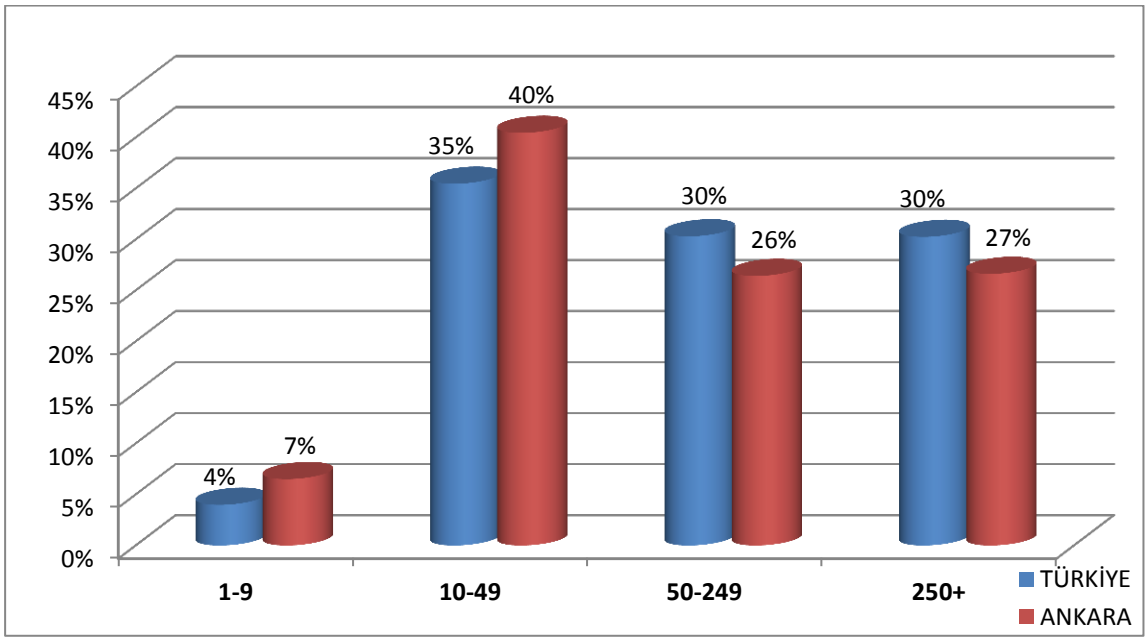

Kaynak: İPTA

Çalışan sayılarına göre Türkiye geneli ve Ankara ili geneli firmaların oranlarına baktıktan sonra, Ankara İlinde firmaların kaç yıllık faaliyet içinde olduklarına, verdiğimiz grafikten yola çıkarak değerlendirelim. Sektörler içinde en fazla işyeri sayısını 5561 ile inşaat sektöründe görmekteyiz. Bu sayıyı 3566 ile toptan ve parekende ticaret, 3063 ile de imalat sektörü takip etmektedir.

Su temini sektörü ve kültür, sanat, eğlence sektörü en az sayı ile son sıralarda yer almaktadır. İşyerlerinin kuruluş yılları aralığına baktığımızda, 5-9 Aralığındaki firmaların 4870 civarında bir sayı ile ilk sırada olduğunu, ikinci sırada da 3331 ile 0-4 Aralığındaki işyerlerinin yer aldığını görmekteyiz.

Tablo 8:Kuruluş Yıllarına Göre Sektörel Bazda Oranlar

SEKTÖRLER	Kuruluş yılları						
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	48	42	20	34	20	30	196
İmalat	468	666	463	564	346	557	3064
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	36	62	25	18	10	8	158
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	12	11	11	2	7	1	45
İnşaat	406	1738	882	941	847	748	5562
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	862	667	599	510	468	462	3567
Ulaştırma ve depolama	43	186	99	143	82	69	622
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	524	225	80	89	75	140	1132
Bilgi ve iletişim	45	101	70	73	34	42	366
Finans ve sigorta faaliyetleri	20	28	18	21	26	41	155
Gayrimenkul faaliyetleri	48	60	42	21	8	2	181
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	406	300	145	131	92	160	1233
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	75	392	168	177	98	51	961
Eğitim	285	115	35	35	19	15	504
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	36	191	102	53	33	23	437
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	18	22	5	7	5	17	73
Diğer hizmet faaliyetleri	18	64	55	67	46	187	438
GENEL TOPLAM	**3351**	**4871**	**2819**	**2885**	**2214**	**2554**	**18694**

Kaynak: İPTA

Ankara ilindeki firmaların çalışan sayılarını sektörelbazda ve yıllık devamlılık sayılarına baktıktan sonra aşağıdaki grafikte erkek-bayan çalışma oranlarına bakalım;

Grafikteki verilere baktığımızda ilk göze çarpan kısım imalat sektöründeki çalışan oranının fazlalığıdır. Çalışan sayılarının bu oranın içinde de erkek oranının fazla olması başka bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine inşaat sektöründe hem çalışan sayısı oranı hem de bu sayı içinde erkek oranı fazladır.

Grafik 3:Sektörel Bazda Çalışanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, ANKARA-2014

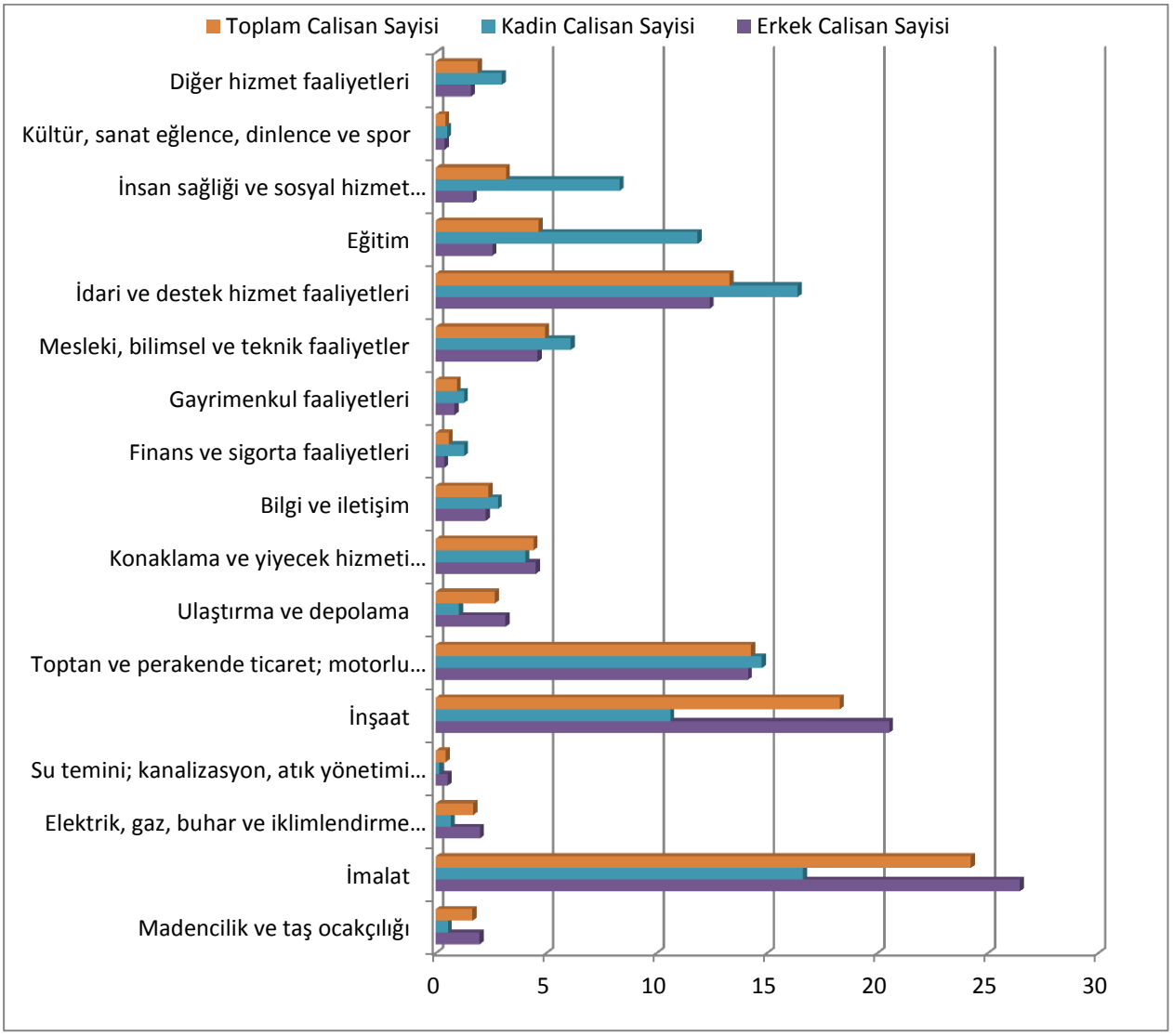

Kaynak: İPTA

Bayan çalışan sayısının, erkek çalışan sayısından fazla olduğu sektörlere baktığımızda ilk olarak karşımıza eğitim sektörü ve insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü yer almaktadır. Bayan çalışanların, erkek çalışanlardan fazla olduğu bu sektörlerde, çalışma şartlarının daha çok bayanlara hitap ettiğini görmekteyiz.

Erkek çalışanların bayan çalışanlardan çok olduğu sektörlerin başında da imalat ve inşaat sektörü gelmektedir. İmalat sektöründeki çalışma şartlarının bayanlara uygun olması bu sektörde bayan çalışanların fazlalığı ile de bağdaşmaktadır.

Türkiye ve Ankara ili geneli işyeri sayılarına ve bu sayıların içindeki bayan – erkek dağılımına baktıktan sonra firmalardaki sosyal olanaklara ve işyerlerinin özelliklerine bakalım.

Türkiye işgücü piyasası değerlendirmelerine baktığımızda, servis imkânı olan işyerleri daha fazladır. Bu firmaların İŞKUR'dan faydalanma oranı ise ikinci sırada yer almaktadır. Buna paralel olarak da eleman taleplerinin yakın bir oranda olduğunu görmekteyiz. İŞKUR üzerinden sağlanan imkanları kullanan işyerlerinin varlığı, İŞKUR'dan faydalanma oranına etki etmektedir. Grafiğe baktığımızda işyerlerinin kreş imkanı ve eğitim düzenleme oranlarının düşük olduğunu görmekteyiz. Yine aynı paralel de seyreden yabancı ortaklığı olan firmalarımızın, ihracat oranları da işyerlerimizin özelikleri arasında yer alır.

Grafik 4: İşyeri Özellikleri(ANKARA-2014)

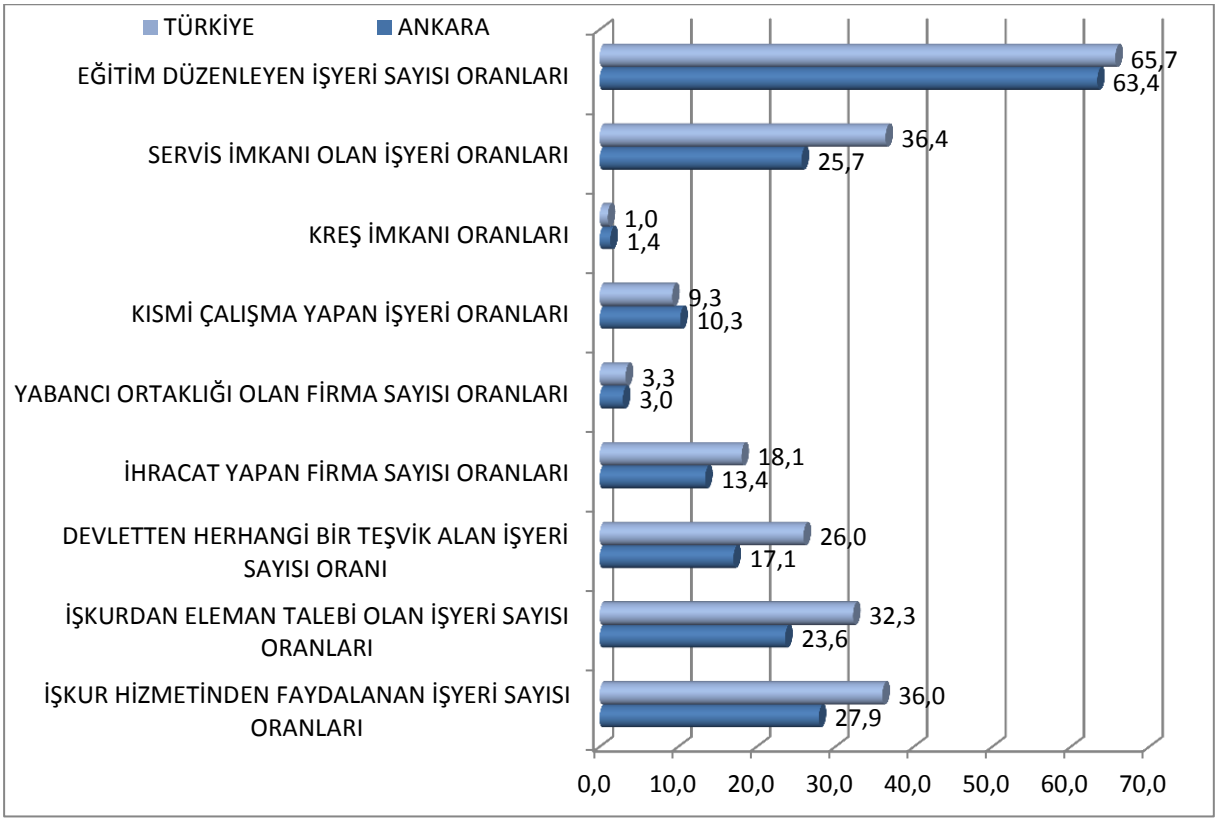

Kaynak: İPTA

Türkiye ve Ankara ili genelinde, İşgücü piyasasında firmalarımızın büyüklüklerine göre, İŞKUR'dan faydalanma oranlarına baktığımız zaman, firmaların büyüklüklerine göre simetrik olarak artış göstermektedir. Dolayısıyla250 ve üstü işçi çalıştıran işyerlerinin birinci sırada olduğunu görmekteyiz. Ankara ilinde 250 ve üzeri firmaların %83,13'ünün İŞKUR'un faaliyetlerinden yararlandığını; Türkiye'de ise bu oranın %88,40 olduğunu söyleyebiliriz. Bu oranlarınbu denli büyük olmasında en önemli etkenlerin başında İŞKUR'un sunduğu imkânlar gelmektedir.Büyük işletmelerin istihdama katkıları daha fazla olduğu için, İŞKUR'a verilen talepler, danışmanlık hizmetleri, istihdam teşvikleri gibi hizmetlerden yararlanma oranı daha fazladır.

Türkiye geneli ile Ankara ili geneli, işyeri büyüklüklerine göre İŞKUR'dan faydalanma oranlarında, Türkiye genelinde oranların biraz daha yüksek olmakla birlikte oranlar birbirlerine yakındır. Bu oranlar 1-9 arasında işçi çalıştıran işyerlerinde en yakın değere ulaşmaktadır. Ankara ili genelinde oran %16,79 iken; Türkiye genelinde bu büyüklükteki işyerlerinin İŞKUR'dan faydalanma oranları %19,62'dir. Yalnız unutulmamalıdır ki biz anketi 10 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerine yaptığımız halde 1 işçi ile 9 işçi çalıştıran işyerlerinin

2012 yılından itibaren yaklaşık 4000 iş ve meslek danışmanın istihdam edilmesi ile, işyeri ziyareti sayıları artmış ve bunun sonucunda büyük işletmeler başta olmak üzere, işyerlerinin İŞKUR'dan faydalanma oranları geçmiş yıllara göre artmıştır. Ancak küçük çaplı işletmelere ulaşılması daha zor olduğu için 1-9 işçi çalıştıran işyerlerinin faydalanma oranları daha düşüktür.

Ankara ilinde idari destek hizmet faaliyetleri ile imalat sektöründe işverenlerle iletişime geçildiği, İŞKUR hizmetleri hakkında bilgilendirme yapıldığı ve bu sayede işletmelerin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmasının sağlandığı görülmüştür.

Türkiye genelinde önemli bir paya sahip olan inşaat sektörü, Ankara ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı olarak % 22'de kalmıştır. Bunun nedenleri arasında inşaat firmalarının genelde ihale usulüyle iş almaları ve mevsimlik çalışmaları söylenilebilir.

Ankara İlimizde imalat ve destek hizmetleri sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler daha çok ahtiyaç duyduğu iş gücünü temin etmede kurumumuz hizmetlerinden faydalanmakla birlikte diğer sektörlerde faaliyet gösteren işletmeler ihtiyaç duyduğu iş

güçünü karşılama yanında iş başı eğitim proğramı, istihdam garantili kurs gibi aynı zamanda teşvik niteliği taşıyan hizmetlerden faydalanmaktadırlar.

Grafik 5:Sektörlere göre İŞKUR'dan faydalanma oranları(ANKARA-2014)

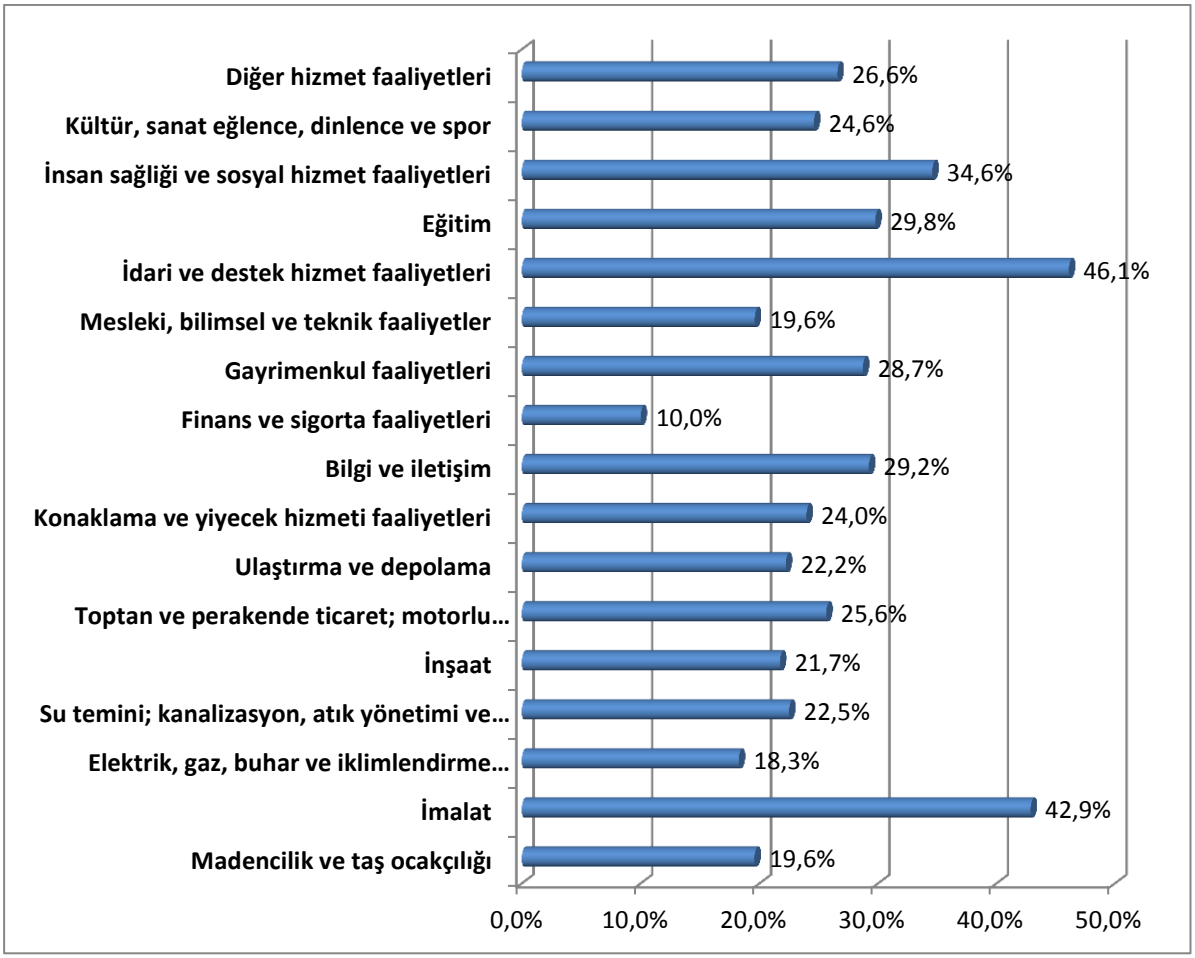

Kaynak: İPTA

Büyük ölçekli firmaların istihdama katkısının fazla olduğunu tablo ve grafikler yoluyla anlattık. Aynı firmaların yabancı ortaklıkta da birinci sırada yer aldığını görmekteyiz. En önemli nedenlerden birisi, firmanın ortaklığa elverişli bir yapıda olmasıdır. Son sırada yer alan firmaların, yeterli donanımı olmadığı için oranı da aynı düzeyde düşüktür. Yani yabancı ortaklığı olan işyerleri oranlarının, işyeri büyüklüklerine göre doğru orantılı bir şekilde artış göstermektedir diyebiliriz. Örneğin 250 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerinin yabancı ortaklığı oranı %15,2 iken; 50 ve 249 arasında işçi çalıştıran işyerlerinin oranı %5,84; 10 ve 49 arasında işçi çalıştıran işyerlerinde bu oran %3,09 düşmektedir.

Ankara'da İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ziyaret edilen işletmelerin,yabancı ortaklığı olan işletme kapsamında Türkiye'de ilk sıralarda olduğunu söyleyebiliriz.

Grafik 6: Yabancı Ortaklığı Olan İşverenler Ve Bu Ortaklıklarda Çalışanların Oranı(2014)

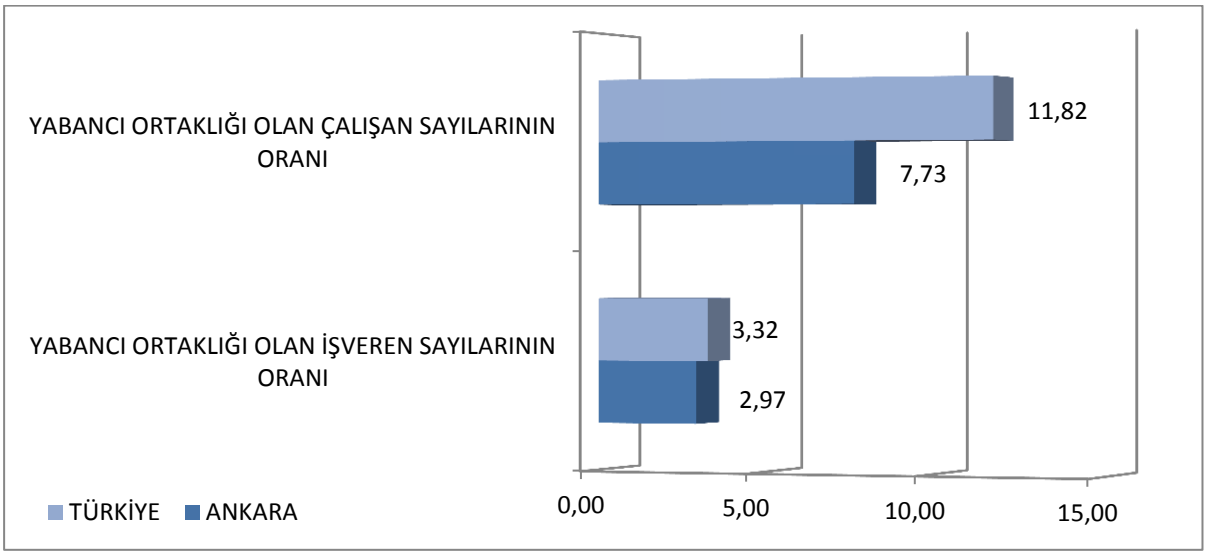

Kaynak: İPTA

Türkiye ve Ankara ili genelinde, İşgücü piyasasında firmalarımızın yabancı ortaklık oranında bilgi iletişim ilk sırada yer alırken, idari destek hizmetleri son sırada yer almaktadır.

Kurumumuz hizmetlerinden faydalanma sayılarına bakıldığında, 5561 sayısıyla inşaat sektörü ilk sırada yer alırken, 3566 sayısı ile toptan parekende ve 3063 sayısı ile imalat sektörü izlemektedir. Oransal olarak İmalat sektörü ilk sırada yer almasına rağmen, Ankara İl Müdürlüğümüzce yapılan istihdam faaliyetlerinde de imalat sektörü ilk sırada yer alır denebilir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı Oranları(2014*)

SEKTÖRLER	İşveren Sayısı	İhracat Yapan İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	196	28	14,4
İmalat	3064	1326	43,2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	158	11	6,9
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	5	10,0
İnşaat	5562	312	5,6
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3567	541	15,2
Ulaştırma ve depolama	622	30	4,9
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1132	19	1,7
Bilgi ve iletişim	366	62	16,9
Finans ve sigorta faaliyetleri	155	3	1,7
Gayrimenkul faaliyetleri	181	2	1,1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1233	116	9,4
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	961	37	3,9
Eğitim	504	4	0,8
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	437	13	3,0
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	73	2	3,3
Diğer hizmet faaliyetleri	438	3	0,7

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Sektörel bazda işyerlerinin ihracat oranlarını grafik üzerinde değerlendirecek olursak, Ankara'da ihracat yapan sektörler içerisinde % 43,26 ile imalat sektörü ilk sırada yer alır. iş yeri sayısı dikkate alındığında bu sektörde on ve üzeri çalışan firmanın çokluğu da göze çarpmaktadır. Bilgi ve iletişim sektörü % 16,26 ile ikince sırada yer almaktadır.

Grafik 7: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı Oranları(2014*)

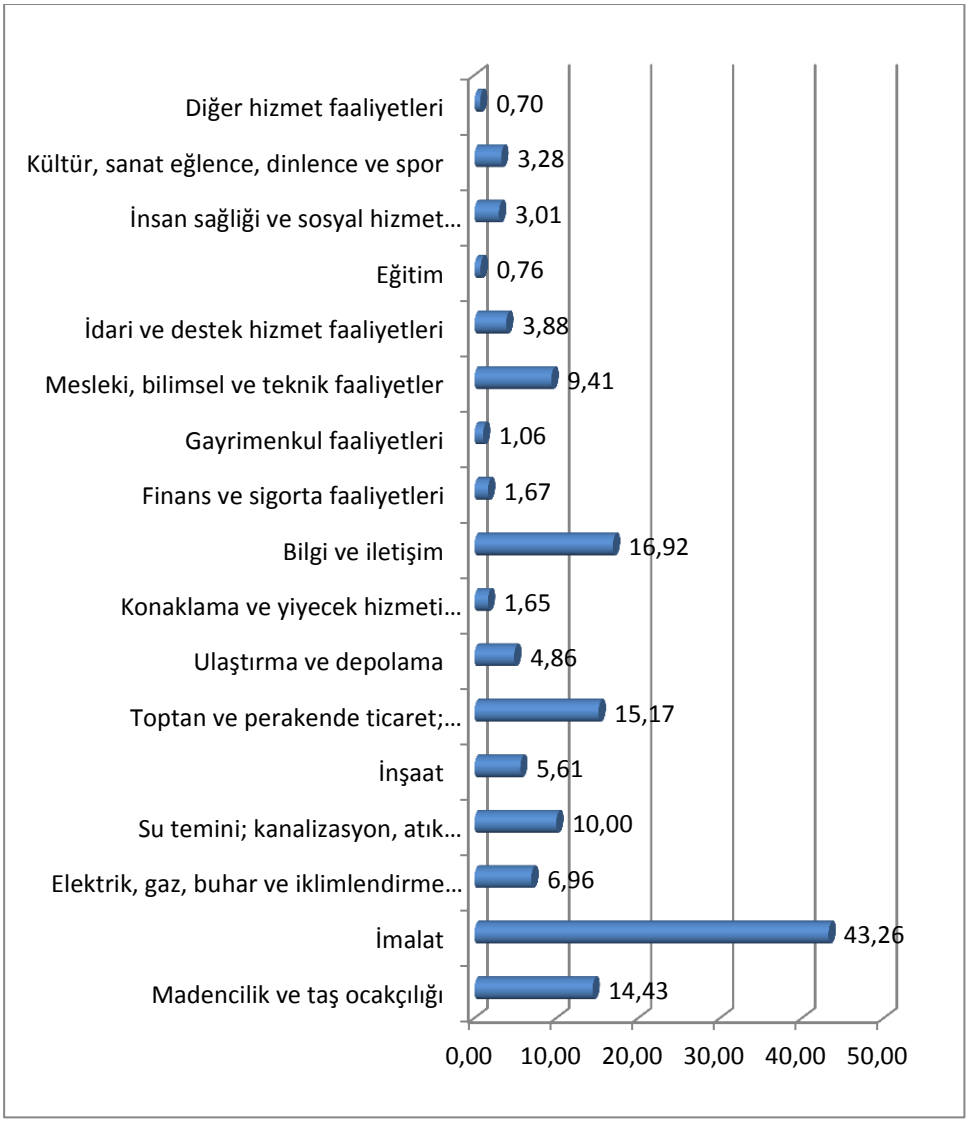

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Ankara'daki işletmelerin çoğunluğu devletin verdiği istihdam teşviklerinden yararlanmaktadır. 250 ve üzeri çalışanı olan işletmelerin % 50.9'u istihdam teşviklerinden yararlanırken ve 10-49 çalışanı olan işletmelerin ise % 17,1'si devletten istihdam teşviki almaktadır. Bu oranlardan anlaşıldığı üzere; işletme büyüdükçe devletten teşvik alma oranı da artmaktadır.

50-249 aralığındaki işletmelerin de 40,6'lık dilimle çok yüksek miktarda teşvikten faydalandığını söyleyebiliriz. 1-9 arası işletmelerimizin en son sırada %11,7'lik bir orana sahip olduğunu görmekteyiz. Unutulmamalıdır ki biz araştırma verilerimizde 10 ve üzeri işyerlerini baz almıştık fakat bu işyerlerinden 10 ve altına düşenlerden elde edilen sonuçları vermektedir. Devletin sağladığı teşviklerden yararlanan işletmelerin, istihdama katkısı olmaktadır.

Türkiye'de part time çalışanların oranı % 10 iken Ankara'daki işletmelerde part time çalışma oranı % 9 olarak görülmektedir. Ankara ilinde part time çalışanların oranının Türkiye genelindeki ortalama ile benzerlik gösterdiğini de görmekteyiz. En yüksek oran; 250 üstü çalışanı olan işletmelerde % 33 olarak ölçülmüştür. En az part time çalışma 1-9 çalışanı olan işletmelerde görülmektedir. Buradan görülmektedir ki, orta ölçekli işletmelerde part time çalışma daha çok tercih edilmektedir.

Tablo 10: Sektörlere Göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları(2014*)

SEKTÖRLER	İŞYERİ SAYISI	PART TİME ÇALIŞAN İŞYERİ SAYISI	ORAN
Madencilik ve taş ocakçılığı	196	4	2
İmalat	3064	222	7
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	158	21	13
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	2	5
İnşaat	5562	327	6
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3567	236	7
Ulaştırma ve depolama	622	82	13
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1132	173	15
Bilgi ve iletişim	366	34	9
Finans ve sigorta faaliyetleri	155	3	2
Gayrimenkul faaliyetleri	181	14	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1233	198	16
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	961	159	17
Eğitim	504	200	40
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	437	174	40
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	73	36	49
Diğer hizmet faaliyetleri	438	37	8
GENEL TOPLAM	**18694**	**1921**	**10**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Grafikte göze çarpan en önemli veri, İnşaat sektöründeki part time çalışan oranının fazlalığıdır. Toptan ve parekende ile imalat sektörleri hemen ardından gelirken, en son sıralarda ise, finans ve sigorta, su temini kanalizasyon ve madencilik ve taş ocakçılığı yer almaktadır.

Grafik 8: Part Time Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Oransal Dağılımı (2014*)

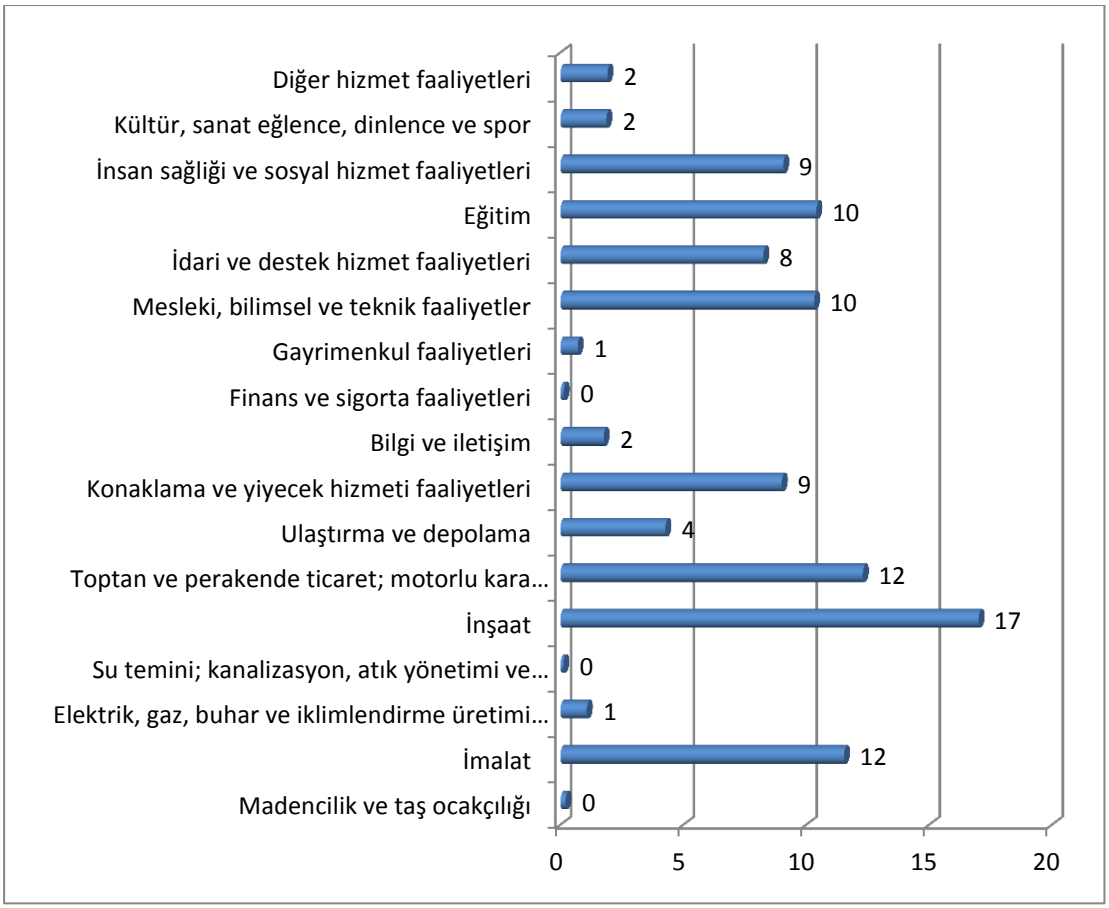

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Ankara genelinde mevsimlik işçi çalıştıran işyeri oranı çok düşük bir seviyede olduğu görülmüştür. 250 ve üzeri çalışanı olan işletmelerde mevsimlik işçi istihdam edilmediği, istihdamda sürekliliği sağlamak için daimi işçi çalıştırmayı tercih ettikleri görülmektedir. Mevsimlik işçi çalıştıran en yüksek işyeri oranı ise 10-49 çalışanı olan işletmelerde görülmektedir. Bu işletmelere örnek olarak tarımsal ürünlere dayalı imalat yapan işletmeler, soğuk hava depoları ve inşaat firmaları verilebilir.

Kısmi zamanlı çalışma yapan sektörler incelendiğinde en yüksek oranın %17'lik oran ile inşaat, olduğu görülmektedir. On ve üzeri çalışanı bulunan bu sektördeki toplam 3

işyerinden biri kısmi zamanlı personel çalıştırdığını ifade etmiştir. Birçok alanda ilk sırada yer alan imalat sektörünün tam zamanlı çalışana olan ihtiyacı ve sektörel bir gereklilik olan üretimde süreklilik gereğince kısmi zamanlı personel çalıştırma oranı %12'lerdedir. İmalat sektörüyle aynı oran, toptan ve parekende ticaret sektörü vardır.

Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında % 21'lik oranıyla kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü ilk sırada yer almıştır. %20'lik oranıyla inşaat faaliyetleri yer almaktadır. Madencilik ve taş ocağı sektörü üçüncü sırada yer alırken, finans ve sigorta faaliyetleri son sırada yer almaktadır.

Tablo 11: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları(2014*)

SEKTÖRLER	MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞÇİ SAYISI	İŞYERİ SAYISI	MEVSİMLİK İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERİ SAYISI ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	28	196	14,4
İmalat	160	3064	5,2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	158	2,6
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	45	5,0
İnşaat	1129	5562	20,3
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	242	3567	6,8
Ulaştırma ve depolama	48	622	7,6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	126	1132	11,2
Bilgi ve iletişim	20	366	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	155	0,0
Gayrimenkul faaliyetleri	17	181	9,6
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	111	1233	9,0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	89	961	9,2
Eğitim	27	504	5,3
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	437	1,5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	16	73	21,3
Diğer hizmet faaliyetleri	25	438	5,6
GENEL TOPLAM	**2050**	**18694**	**11,0**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Grafik 9: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları (2014*)

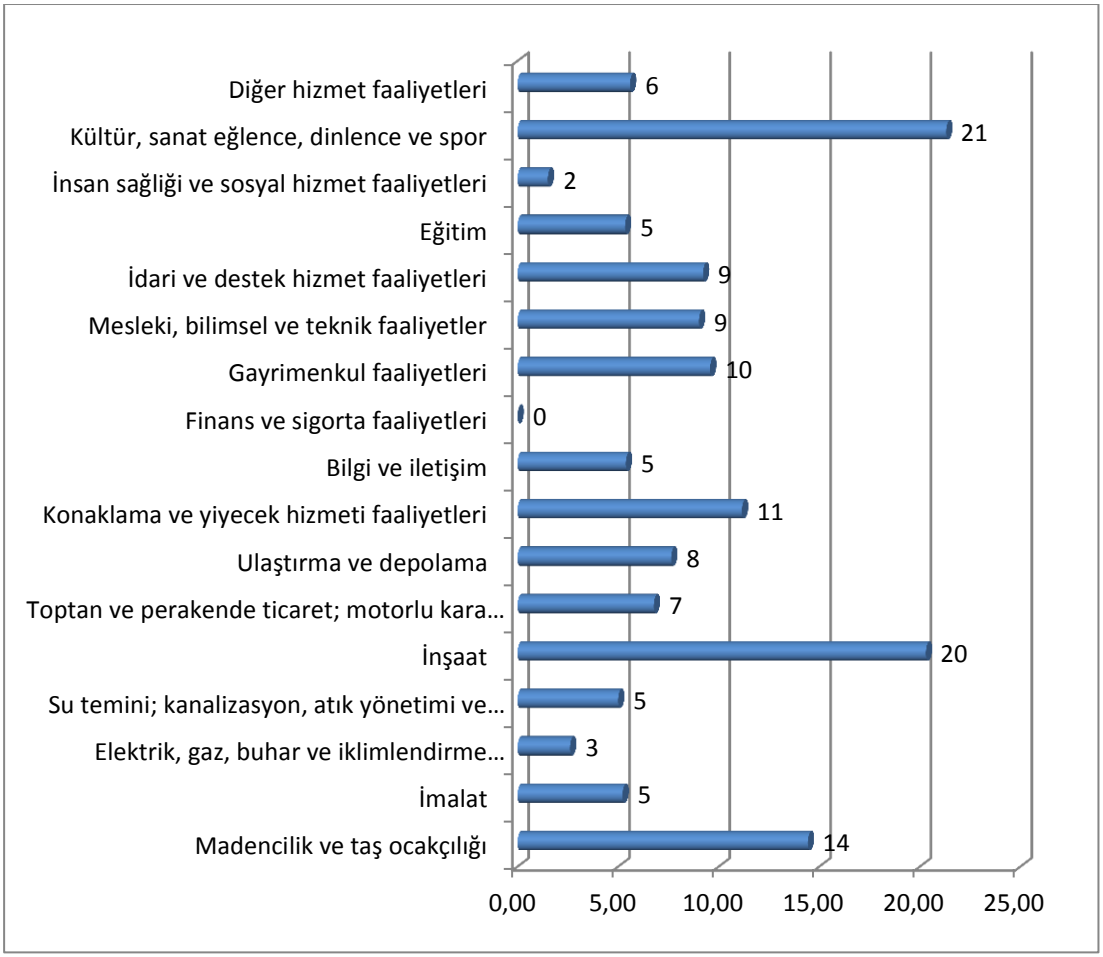

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

İlimizde faaliyet gösteren on ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerinin kuruluş yıllarına göresektöreldağılımoranlarına ve işyeri sayılarına genel olarak bakıldığında 18693 işyerinin 8302'ini 0-9 yıl aralığında kurulmuş olduğu görülmektedir. Bu işyerlerinin yaklaşık 3351 tanesi 0-4 yıl aralığında 4870 tanesinin de 5-9 yıl aralığında bir geçmişi olduğu görülür.

Buradan hareketle araştırma kapsamındaki işyerlerinin yaklaşık %60 ve %70'inin son on yıl içinde kurulmuş olduğu söylenebilir. Kuruluş tarihi dikkate alınarak oluşturulan bu veride en fazla işyerinin sayısal olarak 5-9 yıl aralığında bir geçmişe sahip olduğu görülürken 2213 işyerinin 20-24 yıllık geçmişle en az sayıya sahip olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada dikkat çeken sektörlerden biri de inşaattır. Bu sektörün son on yılda büyük bir gelişim sergilediği tablodan anlaşılabilir. Toplam 5561 işyerinin 1738 tanesi5-9 içinde kurulmuştur.

Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, inşaat sektöründen sonra ikinci sırada yer almaktadır. 0-4 aralığında kurulan işyerlerinin sayısı 861'dir. Üçüncü sırada ise imalat sektörü yer almaktadır. İstatistiklerimize baktığımız zaman son sıralarda Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörleri yer almaktadır.

Tablo 12:Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Sayıları(2014*)

	Kuruluş yılları						
SEKTÖRLER	**0-4**	**5-9**	**10-14**	**15-19**	**20-24**	**25+**	**Genel Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	50	42	20	34	20	30	196
İmalat	468	666	463	564	346	557	3064
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	35	62	25	18	10	8	1587
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	12	11	11	2	7	1	457
İnşaat	406	1738	882	941	847	748	5562
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	862	667	599	510	468	462	3567
Ulaştırma ve depolama	43	186	99	143	82	69	622
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	524	225	80	89	75	140	1132
Bilgi ve iletişim	45	101	70	73	34	42	366
Finans ve sigorta faaliyetleri	21	28	18	21	26	41	155
Gayrimenkul faaliyetleri	48	60	42	21	8	2	181
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	406	300	145	131	92	160	1233
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	75	392	168	177	98	51	961
Eğitim	285	115	35	35	19	15	504
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	36	191	102	53	33	23	437
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	18	22	5	7	5	17	73
Diğer hizmet faaliyetleri	18	64	55	67	46	187	438
GENEL TOPLAM	**3352**	**4871**	**2819**	**2885**	**2214**	**2554**	**18694**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

MEVCUT İSTİHDAM

Aşağıdaki tabloda ilimizde çalışanların sektörel dağılımları ve bu dağılım sayılarının genel toplama oranı yüzdelik olarak ifade edilmiştir. Bu değerler araştırma yapılan on ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerini kapsamaktadır. İlimizde on ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerinde toplam 497503 çalışan bulunmakla birlikte bunların 120550 tanesi imalat sektöründe çalışmakta olup bu sayı genel toplamla oranlandığında %24 oranı karşımıza çıkar. Mevcut çalışanların yarıdan fazlası imalat sektöründe çalışırken imalat sektörünü toplam 91018 çalışanı ve %18'lik oranıyla inşaat sektörü takip etmektedir. Tabloda üçüncü sırada toptan ve perakende ticaret yer almaktadır. Toplamda 71035 kişiyi istihdam eden bu sektörün genel toplama oranı %14'dir.

Tablo 13: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları(2014*)

SEKTÖRLER	ÇALIŞAN SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI ORANLARI
Madencilik ve taş ocakçılığı	8244	2
İmalat	120550	24
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8434	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2224	0
İnşaat	91018	18
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	71035	14
Ulaştırma ve depolama	13304	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	21990	4
Bilgi ve iletişim	11864	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	2870	1
Gayrimenkul faaliyetleri	4694	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	24597	5
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	66187	13
Eğitim	23165	5
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	15771	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2109	0
Diğer hizmet faaliyetleri	9446	2
GENEL TOPLAM	**497503**	**100**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Ankara İlinde 497503 çalışan, 18694 işyerinde İmalat sektöründe ilk sırada gelmektedir. Bu alanda, ortalaması yüksek çalışan bulunmaktadır. Tabloda bu özelliği itibarıyla dikkat çeken bir başka sektör de kültür sanat ve eğlence faaliyetlerinin düşüklüğüdür. Bu sektörün her bir işyerinde ortalama çalışanı düşük bir seviyededir.

Sektörlerin çalışan yoğunluklarının tespit edilebileceği bu tablodan hareketle çalışan yoğunluğu itibarıyla bazı işyerlerinde toplam istihdama etkisi fazla olmaktadır.

Araştırma verileri ışığında çalışanların cinsiyete göre sektörel dağılımlarına sayı ve oran olarak aşağıdaki grafikte bakıldığında, Ankara ilimizde 385318 erkek çalışan bulunurken çalışan kadın sayısı 112185'dır. Toplam çalışan sayısı ise 497503 olarak tespit edilmiştir. Toplam çalışan sayısını erkek ve kadın çalışan sayılarına oranladığımızda çalışanların %77'i erkek %23'si ise kadındır.

Kadın istihdamında en yüksek oran %59'la insan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu alanda, 6437 erkek çalışan 9365 de kadın çalışan istihdam edilmektedir. Eğitim sektörü kadın istihdamı oranında %57 ile ikinci sırada yer alırken üçüncü sırada, %50 oranıyla finans ve sigorta faaliyetleri yer almaktadır. Bedensel güç gerektiren madencilik ve taş ocakları sektörü %7 ile kadın istihdamında en düşük değere sahiptir.

Erkek çalışan oranı en yüksek sektör %93 ile yine madencilik ve taş ocakları sektörüdür. Erkek çalışan oranı itibarıyla ikinci sırada %92,0 oranıyla Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü yer almaktadır. %91 erkek çalışan oranıyla da Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü üçüncü sırada yer almaktadır. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü ise en az erkek çalışan oranıyla son sırada yer almaktadır.

Kadın ve erkek çalışan sayı ve oranlarının birbirine yakın değerleri bulunan sektör Finans ve sigorta faaliyetleri faaliyetleridir. Bu sektörde 1439 erkek çalışan bulunurken sektörde çalışanların 1431'i ise kadındır. Oran itibarıyla değerlendirildiğinde sektörde çalışanların %50'si erkek, %50'si ise kadındır. Erkek ve kadın çalışan sayısı ve oranları itibariyle en derin uçurum, Madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür. 7636 erkek çalışana karşılık bu sektörde, 608 kadın çalışan bulunmaktadır.

120550 toplam çalışanıyla en çok istihdam sayısına sahip olan imalat sektöründe 101890 erkek çalışan bulunurken sektörün 18660 kadın çalışanı bulunmaktadır. Kadın – erkek çalışan oranları karşılaştırıldığında çalışanların %93 erkek %7'si ise kadın olarak tespit edilmiştir.

Tablo 14: Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları(2014*)

SEKTÖRLER	ERKEK CALİSAN SAYİSİ	KADİN CALİSAN SAYİSİ	TOPLAM CALİSAN SAYİSİ	ERKEK ÇALIŞAN ORANI	KADIN ÇALIŞAN ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	7636	608	8244	93	7
İmalat	101890	18660	120550	85	15
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7677	757	8434	91	9
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2057	168	2224	92	8
İnşaat	79106	11911	91018	87	13
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	54471	16564	71035	77	23
Ulaştırma ve depolama	12133	1171	13304	91	9
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17443	4547	21990	79	21
Bilgi ve iletişim	8711	3153	11864	73	27
Finans ve sigorta faaliyetleri	1439	1431	2870	50	50
Gayrimenkul faaliyetleri	3271	1423	4694	70	30
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17746	6852	24597	72	28
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	47798	18389	66187	72	28
Eğitim	9864	13300	23165	43	57
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	6437	9335	15771	41	59
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1540	568	2109	73	27
Diğer hizmet faaliyetleri	6098	3348	9446	65	35
GENEL TOPLAM	**385318**	**112185**	**497503**	**77**	**23**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Çalışanların meslek gruplarına göre cinsiyet dağılımları gösterilen tabloda toplam 497503 çalışanın 385318'i erkek 112185'i de kadındır. Büro hizmetlerinde toplam çalışan 45944 kişi olup 23002'si erkek, yine 22943'ü ise kadındır. Aynı zamanda cinsiyete göre bu kadar yakın çalışana sahip tek sektördür. Büro hizmetleri meslek gruplarında çalışanların cinsiyet dağılım oranlarına bakıldığında erkek ve kadın çalışan oranı %50'dir. Bu oranla meslek grupları içerisinde kadınların en çok büro hizmetleri meslek grubunda çalıştığı görülmektedir.

Meslek grupları içerisinde kadın çalışan oranı en düşük %2' ile NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI sektörüdür. Erkek çalışan oranı en düşük sektör ise, büro hizmetlerinde çalışan elemanladır.

Tablo 15: Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları(2014*)

MESLEK GRUPLARI	ERKEK ÇALIŞAN SAYISI	KADIN ÇALIŞAN SAYISI	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI	ERKEK ÇALIŞAN ORANI	KADIN ÇALIŞAN ORANI
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	23002	22943	45944	50	50
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	56244	15315	71558	79	21
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	75200	24243	99443	76	24
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	895	17	912	98	2
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	46810	30172	76982	61	39
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	79028	3784	82812	95	5
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	40322	9286	49608	81	19
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	45761	2537	48298	95	5
YÖNETİCİLER	18056	3889	21945	82	18
GENEL TOPLAM	**385318**	**112185**	**497503**	**77**	**23**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Yukarıdaki tabloda, meslek gruplarının cinsiyet dağılımları verilmiş olup aşağıdaki tabloda ise araştırma daha da detaylandırılarak bu kez de cinsiyete göre en çok çalışılan meslekler sıralanmıştır. Ülkemizin, idari hizmetler, inşaat ve sosyal yaşam konularında istihdamın en yoğun olduğu Ankara ilimizde cinsiyete göre en çok çalışılan meslekler de, erkeklerde beden işçisi, kadınlarda da temizlik görevlisi yer almaktadır. Bu meslekleri güvenlik görevlisi, büro memuru ve sekreterlik meslekleri takip etmektedir. Bu nedenle

cinsiyete göre değerlendirildiğinde kadın ve erkek çalışanlarda idari birimlerde çalışılan meslekler ilk sıralarda yer almaktadır.

Tabloda dikkat çeken bir ayrıntı beşinci sırada yer alan satış danışmanı mesleğinin hem erkek hem de kadınlarda aynı sırayı paylaşıyor olmasıdır. Bu veriden hareketle satış danışmanı mesleğinde çalışan erkek ve kadınların sayısal olarak birbirine yakın olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 16: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler (2014*)

GENEL	ERKEK	KADIN
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	SEKRETER
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	MUHASEBECİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	SATIŞ DANIŞMANI	SATIŞ DANIŞMANI
SATIŞ DANIŞMANI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	AŞÇI
MUHASEBECİ	BÜRO MEMURU (GENEL)	HASTA KABUL-KAYIT GÖREVLİSİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	HEMŞİRE
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	MUHASEBECİ	KASİYER
AŞÇI	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	BÜRO MEMURU (İDARİ İŞLER)

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

AÇIK İŞ VERİLERİ

2014 yılı Mayıs- Haziran aylarında iş ve meslek danışmanları tarafından yapılan araştırma neticesinde toplamda 18694 işveren ile yapılan bilgilendirme sonucu 3887 adet açık iş tespit edilmiştir. Tespit edilen açık işlerin sektörel dağılımlarına bakıldığında 1097 açık işle imalat sektörünün ilk sırada yer aldığı görülmektedir. İmalat sektörünü, ikinci sırada 862 açık işle toptan ve perakende ticaret izlerken, üçüncü sırada ise 584 adet açık işle inşaat sektörü yer almaktadır.

Araştırmada 17 sektörün hepsinde açık iş bulunmakla birlikte, Bu 17 sektör içinde 7 adet açık işin bulunduğu Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü açık işi en az olan sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. İkinci sırada ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörleri yer almaktadır.

Tablo 17: Sektörlere Göre Açık Verme İş Oranı(ANKARA 2014)

SEKTÖRLER	ISVEREN SAYİSİ	ACİK IS ISVEREN SAYİSİ	AÇIK İŞ VERME ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	196	12	6,2%
İmalat	3064	1097	35,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	158	14	8,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	7	15,0%
İnşaat	5562	584	10,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3567	862	24,2%
Ulaştırma ve depolama	622	99	16,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1132	313	27,7%
Bilgi ve iletişim	366	90	24,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	155	21	13,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	181	33	18,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1233	232	18,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	961	168	17,5%
Eğitim	504	112	22,1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	437	174	39,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	73	14	19,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	438	55	12,6%
GENEL TOPLAM	**18694**	**3887**	**20,8%**

Kaynak: İPTA

Yapılan araştırmada 18694 işyeriyle birebir görüşülmüş olup bu görüşme neticesinde 3887 açık iş olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya konu olan işyerlerinin %20.8'inde açık iş bulunduğu belirlenmiştir. Açık işi bulunan işyerinin sektörel dağılımına bakıldığında, imalat sektörün birinci sırada olduğu görülmektedir. Bu rakamları diğer sektörlerle karşılaştırdığımızda sayısal olarak en yüksek açık işin imalat sektöründe olduğu tespit edilmiştir.

Açık iş Oranına bakıldığında %8 Finans ve sigorta faaliyetleri sektörünün ilk sırada olduğu görülmektedir.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü açık iş oranı en düşük olan sektördür. Yine dağılım olarak da bu sektör son sırada yer almaktadır.

Tablo 18:Sektörlere Göre Açık İş Dağılımı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	TOPLAM ACİK İŞ SAYİSİ	AÇIK İŞ DAĞILIMI	TOPLAM CALİSAN SAYİSİ	AÇIK İŞ ORANI	AÇIK İŞ ORANI 2013
Madencilik ve taş ocakçılığı	172	1,1%	8244	2,0%	3,3%
İmalat	4714	31,2%	120550	3,8%	7,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	19	0,1%	8434	0,2%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	32	0,2%	2224	1,4%	1,2%
İnşaat	1981	13,1%	91018	2,1%	5,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2653	17,6%	71035	3,6%	6,3%
Ulaştırma ve depolama	259	1,7%	13304	1,9%	3,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1038	6,9%	21990	4,5%	5,1%
Bilgi ve iletişim	262	1,7%	11864	2,2%	3,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	248	1,6%	2870	8,0%	3,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	233	1,5%	4694	4,7%	6,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	638	4,2%	24597	2,5%	4,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1437	9,5%	66187	2,1%	2,1%
Eğitim	516	3,4%	23165	2,2%	2,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	575	3,8%	15771	3,5%	4,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	128	0,8%	2109	5,7%	3,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	199	1,3%	9446	2,1%	3,4%
GENEL TOPLAM	**15103**	**100,0%**	**497503**	**2,9%**	**5,1%**

Kaynak: İPTA

2014 Mayıs – Haziran aylarında Yapılan Türkiye geneli işgücü piyasası araştırma çalışmaları neticesinde, 3887 açık iş tespit edilmiş olup tespit edilen açık işlere 511 kadın, 2024 erkek çalışan talep edilmiştir.

Grafik 10: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı(2014)

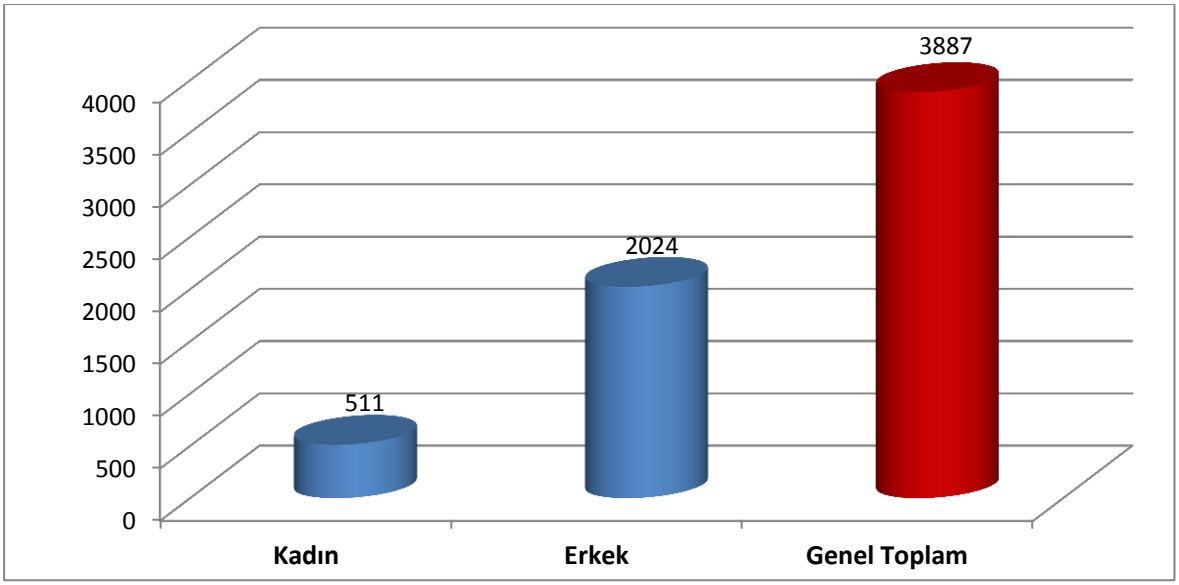

Kaynak: İPTA

Yukardaki tablolarda verdiğimiz bilgiler ışığında, aşağıdaki tabloda da aynı verilerle karşılaşıyoruz. İmalat sektörö oran olarak ilk sırada yer alırken, madencilik ve taş ocakçılığı son sırada yer almaktadır.

Tablo 19: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	ACİK IS ISVEREN SAYISI TOPLAMI	ISVEREN SAYISI TOPLAMI	AÇIK İŞ VERME ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	12	196	6,2
İmalat	1097	3064	35,8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	14	158	8,7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7	45	15,0
İnşaat	584	5562	10,5
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	862	3567	24,2
Ulaştırma ve depolama	99	622	16,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	313	1132	27,7
Bilgi ve iletişim	90	366	24,6
Finans ve sigorta faaliyetleri	21	155	13,3
Gayrimenkul faaliyetleri	33	181	18,1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	232	1233	18,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	168	961	17,5
Eğitim	112	504	22,1
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	174	437	39,8
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	14	73	19,7
Diğer hizmet faaliyetleri	55	438	12,6
GENEL TOPLAM	3887	18694	20,8

Kaynak: İPTA

İşyerlerinin kuruluş tarihlerine göre açık iş verme oranına genel çerçevede bakıldığında açık iş verme oranının kuruluş yılı 0-4 olan işyerlerinde daha yüksek olduğu görülmektedir. İşletmelerin açık iş verme oranları işletmenin yaşına göre değişiklik göstermektedir. 0-4 yaş aralığındaki işletmelerin açık iş verme oranı %25,2, 5-9 yaş aralığındaki işletmelerde %20,6, 10-14 yaş aralığındaki işletmelerde %20,4, 15-19 yaş aralığındaki işletmelerde %22,7, 20-24 yaş aralığındaki işletmelerde %19,5, 25 yaş ve üzeri işletmelerde %19,1 olarak karşımıza çıkan oranlar işletmelerin yaş fark etmeksizin talep verme oranlarının da değişken olduğunu göstermektedir.

Tablo incelendiğinde imalat sektöründe talep verme oranlarının dalgalı bir seyre sahip olduğunu söylemek mümkündür. 0-4 yaş aralığındaki işletmelerin talep verme oranı %42 olarak tespit edilirken 15-19 yaş aralığındaki işletmelerde bu oran %0 olarak tespit edilmiştir.

Buna benzer bir durum inşaat, sektöründe de söz konusudur. Eğitim sektöründe en yüksek oran %40'le 20-24 yaş aralığındaki işletmelerde görülmüş olup 25 ve üstü yaş aralığındaki işletmelerde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Tablo 20: Sektörlere Ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel TOPLAM
Madencilik ve taş ocakçılığı	16,7%	4,8%	0,0%	18,8%	0,0%	6,7%	6,2%
İmalat	42,0%	38,2%	32,9%	0,0%	34,0%	29,4%	35,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7,7%	11,1%	11,1%	37,6%	0,0%	0,0%	8,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	18,2%	10,0%	20,0%	7,7%	0,0%	100,0%	15,0%
İnşaat	7,3%	10,8%	11,2%	0,0%	12,3%	9,9%	10,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23,8%	27,6%	22,8%	9,5%	22,5%	28,4%	24,2%
Ulaştırma ve depolama	10,0%	18,6%	13,0%	19,6%	21,1%	25,0%	16,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	36,6%	20,8%	29,4%	9,1%	25,0%	13,3%	27,7%
Bilgi ve iletişim	18,8%	25,0%	24,0%	15,8%	41,7%	33,3%	24,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	12,5%	9,1%	14,3%	15,4%	10,0%	6,3%	13,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	20,0%	16,1%	18,2%	37,5%	0,0%	0,0%	18,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20,2%	16,1%	20,0%	27,3%	10,5%	24,2%	18,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12,5%	21,4%	13,9%	18,5%	19,0%	9,1%	17,5%
Eğitim	24,3%	20,0%	22,2%	15,8%	40,0%	0,0%	22,1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	45,5%	41,4%	41,9%	11,1%	40,0%	28,6%	39,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	26,7%	27,8%	25,0%	31,3%	50,0%	0,0%	19,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	16,7%	14,3%	27,8%	0,0%	0,0%	6,6%	12,6%
GENEL TOPLAM	**25,2%**	**20,6%**	**20,4%**	**22,7%**	**19,5%**	**19,1%**	**20,8%**

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tablo sektörlerin ihtiyacı olan iş gücünü hangi yolla temin etmeye çalıştıklarını oransal olarak ifade etmektedir. İşletmelerin ihtiyacı olan iş gücünü karşılama kanallarından biri olan kurumumuzun, diğer iş gücü arama kanallarına göre üçüncü sırada olduğunu görmekteyiz. En çok tercih edilen kanal ise akraba ve eş-dost aracılığı olduğu görülmektedir.

Ankara İlimizde faaliyet gösteren işyerleri periyodik olarak iş ve meslek danışmanlarınca ziyaret edilmekte, işletmelerin ihtiyacı olan iş gücü bizzat yerinde tespit edilerek kurumumuz internet sitesinden aynı gün yayınlanmaktadır. Kurumumuzun bu

hizmeti iş arayan kişileri kısa sürede işverenle buluşturmakla birlikte kişilerin mesleği, beklentileri, yeteneği, sosyal durumu, işyerine ulaşım uygunluğu vb. durumlarını değerlendirerek kişileri doğru işe yönlendirmek suretiyle kalıcı istihdam oluşturma misyonu üstlenmiştir.

Özel istihdam bürolarının yaygınlaşmamış olması nedeniyle bu arama kanalı Ankara ilimizde çok düşük oranda kullanılmaktadır.

Tablo 21: Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	12,9%	25,9%	95,3%	1,2%	0,0%
İmalat	60,9%	48,7%	51,9%	43,0%	5,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	14,3%	28,6%	42,9%	42,9%	14,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	39,3%	17,9%	10,7%	64,3%	10,7%
İnşaat	46,8%	37,5%	53,8%	22,8%	6,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	29,1%	49,3%	44,4%	35,6%	5,3%
Ulaştırma ve depolama	46,7%	53,3%	63,3%	10,0%	1,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	19,8%	53,2%	39,2%	23,0%	1,4%
Bilgi ve iletişim	20,4%	29,0%	26,9%	38,7%	55,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	62,5%	0,0%	84,4%	99,0%	12,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	55,4%	28,1%	32,2%	33,1%	6,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,1%	49,2%	66,7%	37,1%	9,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	50,0%	63,3%	66,2%	54,9%	0,0%
Eğitim	48,5%	50,0%	50,7%	44,0%	19,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	30,9%	56,0%	28,0%	53,7%	14,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4,7%	50,5%	17,8%	13,1%	56,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	70,8%	58,5%	67,7%	58,5%	46,2%
GENEL TOPLAM	**44,0%**	**47,8%**	**51,3%**	**38,6%**	**7,6%**

Kaynak: İPTA

Yapılan çalışmada tespit edilen açık işlerin toplam sayıları bu sayıların cinsiyete göre dağılımları ve oranları Aşağıdaki tabloda yansıtılmıştır. Bu tabloya göre ilimizde eğitim ve insan sağlığı sektörleri hariç diğer tüm sektörlerde erkek çalışan tercihi ön plana çıkmaktadır.

Kadın çalışan talebinde en yüksek oran %37,1'le insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe görülmektedir. Erkek çalışan oranının en yüksek olduğu sektör de % 98,8 ile madencilik ve taş ocakçılığıdır.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

SEKTÖRLER	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	170		1,2%	98,8%	0,0%	172
İmalat	359	3157	1197	7,6%	67,0%	25,4%	4714
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	11	7	7,1%	57,1%	35,7%	19
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri		23	9	0,0%	71,4%	28,6%	32
İnşaat	114	1610	258	5,7%	81,3%	13,0%	1981
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	436	1292	925	16,4%	48,7%	34,9%	2653
Ulaştırma ve depolama	22	220	17	8,3%	85,0%	6,7%	259
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	61	449	529	5,9%	43,2%	50,9%	1038
Bilgi ve iletişim	11	82	169	4,3%	31,2%	64,5%	262
Finans ve sigorta faaliyetleri		155	93	0,0%	62,5%	37,5%	248
Gayrimenkul faaliyetleri	4	23	206	1,7%	9,9%	88,4%	233
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	34	300	305	5,3%	47,0%	47,7%	638
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56	392	989	3,9%	27,3%	68,8%	1437
Eğitim	38	15	462	7,5%	3,0%	89,6%	516
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	214	16	345	37,1%	2,9%	60,0%	575
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	14	29	85	11,2%	22,4%	66,4%	128
Diğer hizmet faaliyetleri	18	153	28	9,2%	76,9%	13,8%	199
GENEL TOPLAM	**1384**	**8097**	**5622**	**9,2%**	**53,6%**	**37,2%**	**15103**

Kaynak: İPTA

Açık iş oranları ve sayılarının meslek gruplarına göre dağılımı verilen tabloda genel anlamda ilk sıradaki meslekler değerlendirildiğinde, 15103 kişilik açık iş bulunmakla birlikte toplam çalışan sayısı da 497503'tür.

Sayısal olarak en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu, 3867 kişilik açık işle sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. İkinci sırada hizmet ve satış elemanları gelmektedir. En az açık iş sayısı olan meslek de yöneticilerdir. Açık iş oranı en fazla olan meslek de nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri mesleğidir.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	TOPLAM ACİK IS SAYİSİ	TOPLAM CALİSAN SAYİSİ	AÇIK İŞ DAĞILIMI	AÇIK İŞ ORANI
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3867	82812	25,6%	4,5%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	2934	71558	19,4%	3,9%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2121	76982	14,0%	2,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2116	99443	14,0%	2,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1551	48298	10,3%	3,1%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1489	49608	9,9%	2,9%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	755	45944	5,0%	1,6%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	210	912	1,4%	18,7%
YÖNETİCİLER	61	21945	0,4%	0,3%
GENEL TOPLAM	**15103**	**497503**	**100,0%**	**2,9%**

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tabloda 339 kişi ile en fazla büro hizmetlerin de bayan çalışan tercih edilirken, 1183 ile nitelik gerektirmeyen meslekler de erkek çalışan tercih edilmektedir. Genel toplamda 3866'lık oranla sanatkarlar ve ilgili işler de çalışanlar başta gelirken, 60 gibi bir oranla yöneticiler en düşük seviyede kalmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Grubuna Ve Cinsiyete Göre Dağılımı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	339	195	221	44,9%	25,9%	29,2%	755
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	323	863	1748	11,0%	29,4%	59,6%	2934
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	117	1183	816	5,5%	55,9%	38,6%	2116
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	204	6	0,0%	97,2%	2,8%	210
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	279	385	1457	13,2%	18,1%	68,7%	2121
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	138	3278	451	3,6%	84,8%	11,7%	3867
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	81	796	612	5,5%	53,5%	41,1%	1489
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	104	1182	265	6,7%	76,2%	17,1%	1551
YÖNETİCİLER	3	11	47	4,5%	18,5%	77,0%	61
GENEL TOPLAM	**1384**	**8097**	**5622**	**9,2%**	**53,6%**	**37,2%**	**15103**

Kaynak: İPTA

Mesleklere göre açık iş dağılımına bakıldığında beden işçisi ilk sırada yer almakta ve 785 gibi bir sayıya sahiptir. Hemen ardından güvenlik görevlisi ve satış danışmanı yer almaktadır.

Tablo 25:Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı(ANKARA-2014)

MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI	AÇIK İŞ DAĞILIMI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	785	5,2%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	736	4,9%
SATIŞ DANIŞMANI	711	4,7%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	530	3,5%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	499	3,3%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	438	2,9%
HEMŞİRE	312	2,1%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	242	1,6%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	207	1,4%
BAHÇIVAN	199	1,3%
KASİYER	197	1,3%
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	194	1,3%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	191	1,3%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	177	1,2%
ASANSÖR KURUCUSU VE BAKIMCISI/ELEKTROMEKANİK TAŞIYICILAR BAKIM VE ONARIMCISI	161	1,1%
ÖN MUHASEBECİ	160	1,1%
SIHHİ TESİSATÇI/ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI	158	1,0%
SEKRETER	154	1,0%
İNŞAAT MÜHENDİSİ	149	1,0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	145	1,0%
DİĞER	8759	58,0%
GENEL TOPLAM	**15103**	**100,0%**

Kaynak: İPTA

Yukarıdaki tablo ile aşağıdaki tabloyu aynı anda değerlendirdiğimizde 146 kişilik kadın sayısı ile sekreterlik yer almakta iken 640 kişilik erkek sayısı ile beden işçisi ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı(ANKARA-2014)

SEKTÖRLER	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	6	640	0,5%	7,9%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	19	163	1,3%	2,0%
SATIŞ DANIŞMANI	125	80	9,0%	1,0%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	67	39	4,8%	0,5%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	29	220	2,1%	2,7%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	0	409	0,0%	5,1%
HEMŞİRE	92		6,6%	0,0%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	0	242	0,0%	3,0%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	0	203	0,0%	2,5%
BAHÇIVAN	0	194	0,0%	2,4%
KASİYER	69	3	5,0%	0,0%
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	0	191	0,0%	2,4%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0	191	0,0%	2,4%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	56	18	4,0%	0,2%
ASANSÖR KURUCUSU VE BAKIMCISI/ELEKTROMEKANİK TAŞIYICILAR BAKIM VE ONARIMCISI	0		0,0%	0,0%
ÖN MUHASEBECİ	70	43	5,0%	0,5%
SIHHİ TESİSATÇI/ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI	0	158	0,0%	2,0%
SEKRETER	146	2	10,5%	0,0%
İNŞAAT MÜHENDİSİ	0	40	0,0%	0,5%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	11	134	0,8%	1,7%
GENEL TOPLAM	**1384**	**8097**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA

Mesleklerde aranan becerilerin oransal değerlerinin bulunduğu aşağıdaki tablo incelendiğinde fiziki ve bedensel yeterlilik, yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe, iş ahlakına sahip olma ve takım çalışması becerilerinin en çok istenilen vasıflar olduğu görülmektedir.

Meslekler tek tek incelendiğinde hangi meslekte hangi becerinin mesleğin birincil becerisi olduğu anlaşılabilir. Örneğin müşteri temsilcisi mesleğinde en yüksek oran %94 ile iş ahlakına sahip olma becerisidir.

Araştırma sonucu oluşturulan aşağıdaki tabloda dikkat çeken bir detay, pazarlamacı mesleğinde becerilerin tümünün farklı oranlarda da olsa yüksek bulunması gerektiğidir. Pazarlamacı dışındaki mesleklerde bir veya birden fazla becerinin işverence önemsenmediği görülmektedir.

İş arama kanallarının eğitim düzeyine göre işverenlerce kullanılma oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu tabloya göre çıraklık eğitimi mezunu kişilerin, özel istihdam büroları kanalı ile aranmadığını görmekteyiz. Diğer eğitim seviyelerinden %62 gibi oranla meslek lisesi kurumumuz tarafından tercih edilmektedir. Lisans mezunlarının genel olarak %66 gibi bir oranla internet ve sosyal medyayı tercih ettiklerini görmekteyiz.

Tablo 27:Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı(ANKARA-2014)

EĞİTİM DURUMU	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Çıraklık Eğitimi	46,5%	69,4%	69,8%	33,1%	0,0%	100,0%
Lise altı	57,1%	54,2%	59,3%	38,6%	1,2%	100,0%
Genel lise	26,8%	46,1%	50,9%	32,1%	6,6%	100,0%
Meslek lisesi	62,0%	36,9%	43,2%	47,6%	10,7%	100,0%
Meslek yüksekokulu	41,1%	48,0%	55,0%	46,5%	16,7%	100,0%
Lisans	16,6%	23,5%	32,6%	66,7%	18,5%	100,0%
Lisans üstü	47,2%	47,2%	0,0%	74,6%	21,8%	100,0%
Farketmez	46,1%	57,4%	54,6%	25,1%	6,0%	100,0%
GENEL TOPLAM	**44,0%**	**47,8%**	**51,3%**	**38,6%**	**7,6%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA

İşverenlerin en çok tercih ettiği beceri, %81 oranla iş ahlakına sahip olmadır.

Bu beceriyi %69 ile fiziki ve bedensel yeterlik takip etmektedir. Yabancı dil ve satış ve pazarlama becerisi alanları, en az göz önünde bulundurulan becerilerdir.

Grafik 11.Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı(ANKARA-2014)

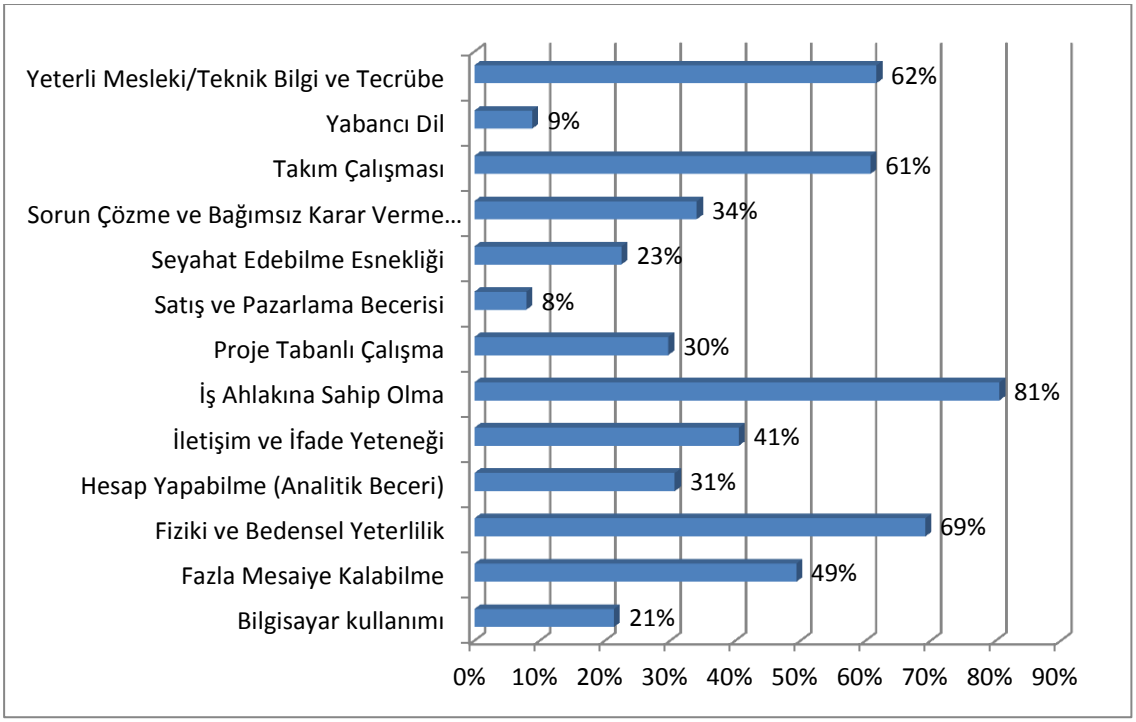

Kaynak: İPTA

Eğitim durumunun becerilere göre dağılımı verilen aşağıdaki tabloda, fiziki ve bedensel yeterlilik becerisinin işverence ağırlıklı olarak talep edildiği görülmektedir. Tabloya genel anlamda bakıldığında eğitim seviyesi düştükçe fiziki ve bedensel yeterlilik becerisinin talep oranı yükselmekteyken, eğitim seviyesi yükseldikçe de iş ahlakına sahip olma becerisinin oran olarak yükseliş eğilimi gösterdiği ifade edilebilir. Özellikle meslek lisesi, meslek yüksekokulu ve lisans mezunlarından işverenin beklediği beceri çeşitliliği diğer eğitim seviyelerinden daha fazla olduğu söylenebilir.

Tablo 28:Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı(ANKARA-2014)

BECERİLER	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yükseko kulu	Lisans	Lisans üstü	Farke tmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	6%	4%	39%	29%	50%	66%	78%	7%	24%
Fazla Mesaiye Kalabilme	53%	52%	39%	46%	48%	35%	53%	42%	44%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	73%	72%	67%	76%	66%	55%	78%	67%	68%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	11%	22%	36%	40%	64%	52%	53%	21%	32%
İletişim ve İfade Yeteneği	11%	42%	70%	53%	52%	69%	75%	37%	50%
İş Ahlakına Sahip Olma	78%	74%	74%	82%	85%	73%	53%	71%	75%
Proje Tabanlı Çalışma	16%	21%	23%	37%	45%	53%	53%	18%	28%
Satış ve Pazarlama Becerisi	10%	8%	27%	8%	14%	29%	22%	11%	15%
Seyahat Edebilme Esnekliği	4%	14%	17%	20%	44%	35%	53%	15%	19%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	20%	23%	41%	38%	69%	59%	31%	29%	36%
Takım Çalışması	35%	53%	58%	68%	66%	63%	78%	49%	56%
Yabancı Dil	2%	1%	10%	5%	13%	35%	53%	0%	8%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	80%	51%	50%	73%	77%	75%	78%	56%	60%
GENEL TOPLAM	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPTA

İş arama kanallarının genel olarak verildiği aşağıdaki tabloda, iş arayanların en çok kullandığı iş arama kanalı akraba-eş dost kanalıdır.2013 yılında en çok tercih edilen iş arama kanalı 2014te de akraba eş-dost kanalıdır.

Grafik 12:Açık İş Arama Kanallarının Dağılımı(2013-2014)

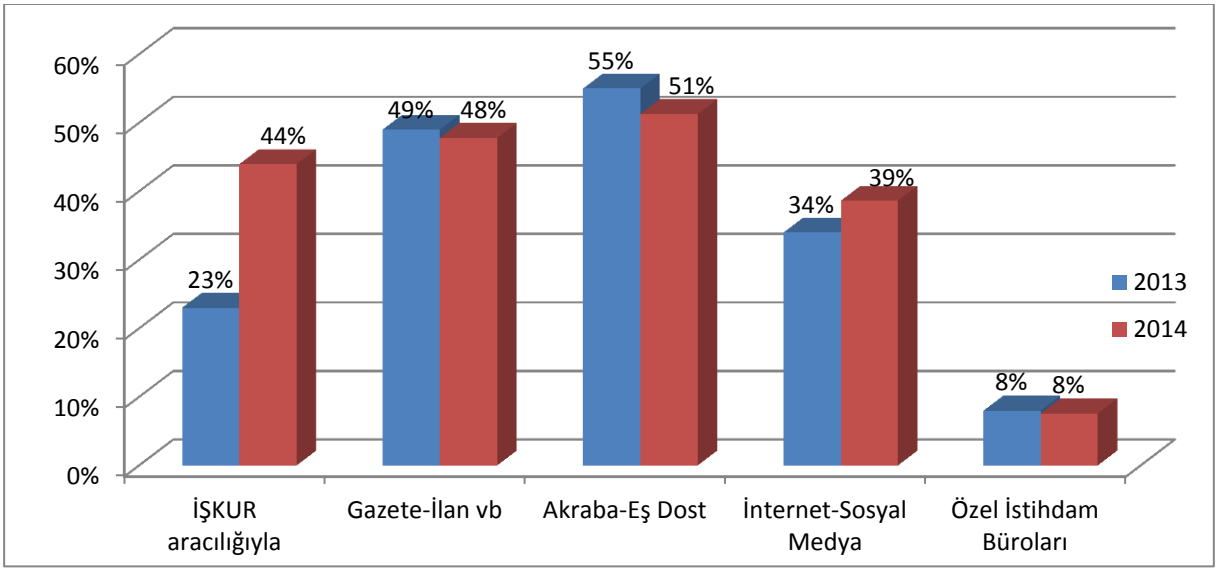

Kaynak: İPTA

İşyeri büyüklüğüne göre akraba eş dost kanalı en çok 1-9 işyerlerince tercih edilirken, 250 ve üstü firmalar daha çok internet sosyal medyayı tercih etmektedir. 10-49 arası işyerleri akraba eş-dost kanalını, 50 -249 arası işyerleri de işkur kanalını tercih etmektedir.

Tablo 29:İşyeri Büyüklüğüne Göre Arama Kanalının Dağılımı(ANKARA, 2014)

Satır Etiketleri	1-9	10-49	50-249	250+	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	25%	37%	50%	54%	36%
Gazete-İlan vb	41%	44%	37%	45%	43%
Akraba-Eş Dost	55%	48%	33%	54%	48%
İnternet-Sosyal Medya	34%	30%	48%	61%	34%
Özel İstihdam Büroları	7%	5%	10%	18%	6%
GENEL TOPLAM	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tabloda Teşvik konusunda en çok İŞKUR kanalının tercih edildiğini görmekteyiz. Özel istihdam büroları bu konuda, son sırada yer almaktadır. Teşvikten yararlansalar bile firmalarımızın yüksek bir çoğunluğu, akraba eş- dost kanalını tercih etmektedir.

Kurumumuz hizmetlerinden faydalanan işyerleri “evet”, kurumumuz hizmetlerinden faydalanmayan işyerleri ise “hayır” sütunu altında sayısal olarak ifade edildiği aşağıdaki

tablodan hareketle, kurumumuz hizmetlerinden faydalanan iş yerlerinin %65 ile en çok tercih edilen kanal olduğu ifade edilebilir.

Tablo 30:İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı(ANKARA,2014)

BECERİLER	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	5497	1117	6640	65%	18%	44%
Gazete-İlan vb	4152	2975	7218	49%	47%	48%
Akraba-Eş Dost	4066	3483	7745	48%	55%	51%
İnternet-Sosyal Medya	3604	2065	5835	43%	33%	39%
Özel İstihdam Büroları	668	368	1145	8%	6%	8%
GENEL TOPLAM	**8421**	**6349**	**15103**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPTA

Açık iş sayısı açısından 10-49 Aralığındaki işyerleri, 8300 gibi bir sayıyla ilk sırada yer alır. 250 üstü firmaların sayısı ise 1231 ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 31:İşyeri Büyüklüğüne Göre Açık İş Oranı(ANKARA-2014)

İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜ	TOPLAM ACİK IS SAYİSİ	TOPLAM CALİSAN SAYİSİ	AÇIK İŞ ORANI	ACİK IS ISVEREN SAYİSİ	TOPLAM ISVEREN SAYİSİ	AÇIK İŞ VERME ORANI
1-9	2335	32375	7%	887	7411	12%
10-49	8300	201256	4%	2478	9733	25%
50-249	3237	131428	2%	461	1323	35%
250+	1231	132444	1%	61	227	27%

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tabloda da açık işverenlerin sayısı bulunmaktadır. En yüksek sayı 5-9 yaş aralığında iken, en düşük sayı 431 ile 20 -24 yaş aralığındaki işverenlerdir.

Tablo 32:İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı(ANKARA, 2014)

İŞYERİ YAŞI	ACİK IS ISVEREN SAYİSİ	ISVEREN SAYİSİ	AÇIK İŞ VERME ORANI
0-4	846	3351	25%
5-9	1005	4871	21%
10-14	576	2819	20%
15-19	542	2885	19%
20-24	431	2214	19%
25+	487	2554	19%
GENEL TOPLAM	**3887**	**18694**	**21%**

Kaynak: İPTA

Toplam çalışan sayısının toplam açık iş ayısına oranlanarak bunların işletmelerin yaşına göre dağılımları verilen tablo incelendiğinde, toplam çalışan sayısının en yüksek olduğu işletme yaş aralığı 108084 kişilik istihdamıyla 5-9 yaştır. Açık iş oranı itibarıyla da %5'lik değerle ilk sırada 0-4 yaş aralığı yer almaktadır. Bu yaş aralığını, 15-19 yaş aralığındaki işletmeler toplamda 104415 kişilik istihdamıyla toplam çalışan sayısında 25 ve üstü yaş aralığı gelmektedir. yaş aralığındaki işletmelerden sonra gelmektedir.

Tablo 33:İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı(ANKARA,2014)

İŞYERİ YAŞI	Toplam Acik Is Sayisi	Toplam CalisanSayisi	AÇIK İŞ ORANI
0-4	3241	70997	5%
5-9	3762	108084	3%
10-14	1858	67982	3%
15-19	2312	80925	3%
20-24	1909	65099	3%
25+	2021	104415	2%
GENEL TOPLAM	**15103**	**497503**	**3%**

Kaynak: İPTA

Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Acik Is Sayisi kadınlarda 56'lık bir sayı ile daha fazla olmaktadır.

Tablo 34:Kreş İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerinin Cinsiyet Dağılımı(ANKARA,2014)

	KADIN	ERKEK	FARKETMEZ	GENEL TOPLAM
Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Acik Is Sayisi	56	12	205	**274**
Toplam Acik Is Sayisi	1384	8097	5622	**15103**

Kaynak: İPTA

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Teminindegüçlük,ihtiyaçduyulançalışan sayı ve çalışan oranlarının sektörel dağılımlarını ülkemiz geneliyle, Ankara ilimizi karşılaştırarak yansıtan aşağıdaki tabloya bakıldığında, imalat sektörü ihtiyaç duyduğu iş gücü sayısı ve oranıyla dikkat çekmektedir. İlimizde 5981 kişilik açık iş gücüne sahip olan imalat, ilimiz geneli %27'lik açık iş oranıyla tablonun en yüksek değerli sektörüdür. Aynı durum ülkemiz genelinde de geçerli olup %39,4 oranıyla diğer sektörlerin oldukça üzerindedir. İmalat sektöründe temininde güçlük çekilen eleman sayısının fazla oluşunun ilimizde sektörün büyüklüğü ve çalışanların daha iyi şartlarda iş bulma umuduyla iş değiştirmeleri bu sektörde faaliyet gösteren işletmelerde işe giriş-çıkışları arttırmıştır. Bu durum işletmelerin eleman ihtiyacını sürekli hale getirmiştir.

Ankara İlinde temininde güçlük çekilen eleman sayısı itibarıyla ikinci sırada inşaat sektörü yer almaktadır. Bu sektörde temininde güçlük çekilen eleman sayısı 4363 olarak tespit edilmiş, sektörün diğer sektörlere oranı ise %19'7'dir. Fakat Aynı sektörün Ülkemiz geneli eleman temini güçlük oranı %12,1'dir. O yüzden Türkiye geneli ikinci sırada inşaat sektörü değil, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörüdür.

Ankara İli ile ülke geneli kıyaslandığında, üç sektörün dikkat çekici oranlara sahip olduğu görülebilir.Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörleri oran olarak aynı değere sahiptir.

Tablo 35:TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları(ANKARA-2014)

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
İl-Türkiye Karşılaştırması	**Ankara**		**Türkiye**	
SEKTÖR	**Eleman Sayisi**	**Oran**	**Eleman Sayisi**	**Oran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	958	4,3%	3.295	1,2%
İmalat	5.981	27,0%	111.361	39,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	56	0,3%	384	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	26	0,1%	377	0,1%
İnşaat	4.363	19,7%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3.625	16,4%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	311	1,4%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.478	6,7%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	293	1,3%	3.631	1,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	235	1,1%	1.305	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	231	1,0%	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.064	4,8%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.731	7,8%	18.839	6,7%
Eğitim	508	2,3%	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	775	3,5%	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	68	0,3%	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	410	1,9%	5.408	1,9%
Genel Toplam	**22.114**	**100,0%**	**282.704**	**100,0%**

Kaynak: İPTA

Bir önceki tabloda ele aldığımız verileri, aşağıdaki tabloda 2013 ve 2014 yıllarına göre değerlendireceğiz.

Ankara İlinde, temininde güçlük çekilen eleman sayısı 2013 yılıyla karşılaştırıldığında toplamda, yaklaşık 7000 kişilik bir azalmanın olduğunu görmek mümkündür. Bu düşüş eleman sayısı olarak, birkaç sektörde göze çarpmaktadır; inşaat ve imalat sektörleri bu düşüşlerde önde gelen sektörlerdir.

Tablo 36: TGÇM Eleman Sayısının Yıllara Göre Sektörel Dağılım Oranları(2013-2014)

Ankara İli TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
Geçen Yıl İle Karşılaştırma	2013		2014	
SEKTÖR	Eleman Sayisi	Oran	Eleman Sayisi	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	192	0,7%	958	3,3%
İmalat	8.258	28,1%	5.981	20,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	51	0,2%	56	0,2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	67	0,2%	26	0,1%
İnşaat	7.109	24,2%	4.363	14,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4.896	16,7%	3.625	12,4%
Ulaştırma ve depolama	841	2,9%	311	1,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.756	6,0%	1.478	5,0%
Bilgi ve iletişim	424	1,4%	293	1,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	356	1,2%	235	0,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	180	0,6%	231	0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.505	5,1%	1.064	3,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.460	5,0%	1.731	5,9%
Eğitim	583	2,0%	508	1,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	969	3,3%	775	2,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	69	0,2%	68	0,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	628	2,1%	410	1,4%
Genel Toplam	**29.345**	**100,0%**	**22.114**	**75,4%**

Kaynak: İPTA

Temininde güçlük çekilen elemen sayılarının ve açık iş eleman sayılarının meslek gruplarına göre dağılımları verilen bu tabloda en yüksek sayı 7313'dür. Bu sayı sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışan meslek gruplarında temin güçlüğü çekilen eleman sayısı olarak karşımıza çıkar. Aynı meslek grubunda açık iş eleman sayısı 3867 olarak tespit edilmiştir. Sayılara bakıldığında temin güçlüğü çekilen eleman sayısıyla açık iş eleman sayıları arasındaki en büyük fark yine bu meslek grubunda görülmektedir. Bu ve diğer meslek gruplarına genel olarak bakıldığında teminde güçlük çekilen eleman sayısının açık iş sayısından fazla olduğu görülür.

Aşağıdaki tabloda ikinci sırada, 3703'lük bir sayı ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. En az sayıyı ise yöneticiler mesleğinde görmekteyiz.

Tablo 37: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları(ANKARA,2014)

TGÇM Eleman Açık İş Meslek Gruplarına Dağılımı				
ANKARA	**TGÇM Eleman Sayısı**	**TGÇM Eleman %**	**Açık İş Eleman Sayısı**	**Açık İş %**
MESLEK GRUPLARI				
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	865	3,9%	755	6,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	3.703	16,7%	2.934	16,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1.676	7,6%	2.116	16,3%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	73	0,3%	210	0,5%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2.877	13,0%	2.121	7,7%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	7.313	33,1%	3.867	20,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2.370	10,7%	1.489	7,2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	3.170	14,3%	1.551	25,1%
YÖNETİCİLER	68	0,3%	61	0,4%
Genel Toplam	**22.114**	**100,0%**	**15.103**	**100,0%**

Kaynak: İPTA

Sektörlere göre temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin kaçında bulunduğunu aşağıdaki tablodan anlamak mümkündür. İnşaat sektöründe faaliyet gösteren 5562 işletmenin 1332'si temin güçlüğü çektiğini beyan etmiştir. Bu alanda faaliyet gösteren işletmelerin %24'ü temin güçlüğü çektiğini ifade etmiştir. Tabloda, ikinci en yüksek sayı, imalat sektöründe karşımıza çıkmaktadır. İmalatta faaliyet gösteren 3064 işletmenin 1598'i temin güçlüğü çektiğini ifade etmiştir.

Tablo 38: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları(ANKARA-2014)

SEKTÖRLERE GÖRE Toplam işveren TGÇM İşveren Sayı Ve Oranı			
ANKARA			
SEKTÖRLER	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	196	38	20%
İmalat	3064	1598	52%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	158	23	15%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	14	30%
İnşaat	5562	1332	24%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3567	1250	35%
Ulaştırma ve depolama	622	125	20%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1132	533	47%
Bilgi ve iletişim	366	121	33%
Finans ve sigorta faaliyetleri	155	28	18%
Gayrimenkul faaliyetleri	181	71	39%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1233	430	35%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	961	266	28%
Eğitim	504	208	41%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	437	253	58%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	73	25	34%
Diğer hizmet faaliyetleri	438	113	26%
Genel Toplam	**18694**	**6430**	**34%**

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki iki tabloda meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen eleman sayısının, aynı meslek grubunda çalışanlara oranı verilmiştir. Buna gore ilimizde sanatkârlarla ilgili işlerde 7313 çalışan olmaktadır. Bu sayıların şığında en yüksek değerin ve oranın bulunduğu meslek grubunun sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu olduğu söylenebilir.

Hizmet ve satış elemanları mesleği 3703'lük bir oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Son sırada ise yöneticiler mesleği bulunmaktadır.

Tablo 39:Temininde Güçlük Çekilen Eleman sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım oranları (ANKARA, 2014)

Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının ToplamÇalışan Sayısına Oranı		
MESLEK GRUPLARI	**Eleman Sayısı**	**Oran**
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	865	3,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	3703	16,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1676	7,6%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	73	0,3%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2877	13,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	7313	33,1%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2370	10,7%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	3170	14,3%
YÖNETİCİLER	68	0,3%
Genel Toplam	22114	100,0%

Kaynak: İPTA

Tablo 40: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman sayısının Toplam Çalışan Sayısına oranları (ANKARA-2014)

Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının ToplamÇalışan Sayısına Oranı			
MESLEK GRUPLARI	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Eleman Sayısı**	**Oran**
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	45944	865	1,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	71558	3703	5,2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	99443	1676	1,7%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	912	73	8,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	76982	2877	3,7%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	82812	7313	8,8%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	49608	2370	4,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	48298	3170	6,6%
YÖNETİCİLER	21945	68	0,3%
Genel Toplam	**497503**	**22114**	**4,4%**

Kaynak: İPTA

Temininde güçlük çekilen mesleklerin 2013 yılı araştırma verileriyle 2014 yılı verileri aşağıdaki tabloda karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmaya göre, güvenlik görevlisi 2014 yılında ilk sırada yer alırken, bir önceki yıl ikinci sırada yer almaktadır. Gaz altı kaynakçısı 2013 yılında ilk sırada iken 2014 yılında dördüncü sıralara gerilemiştir.

Tablo 41: Mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımının geçen yıl ile karşılaştırılması (2014)

Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı			
ANKARA	**2014**		**2013**
MESLEKLER	**ORAN**	**MESLEKLER**	**ORAN**
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	4,6%	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	3,0%
MADENCİ (GENEL)	3,7%	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2,8%
SATIŞ DANIŞMANI	3,2%	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2,4%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2,6%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2,2%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2,6%	İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	2,1%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	2,5%	SIHHİ TESİSATÇI	1,7%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	2,4%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,6%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	1,5%	İNŞAAT MÜHENDİSİ	1,6%
İNŞAAT MÜHENDİSİ	1,5%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1,5%
SIHHİ TESİSATÇI/ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI	1,5%	İNŞAAT TEKNİKERİ	1,3%

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tabloda, temininde güçlük çekilen meslek gruplarının karşılanma durumu oran olarak verilmiştir. Sanatkarlar ve ilgili işlerede çalışanlar karşılanma durumu olarak 2805 gibi bir sayı ile ilk sırada yer alırken, bu mesleği hizmet ve satış elemanları 1173 ile takip etmektedir. En son sıra da, NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI yer almaktadır.

Tablo 42: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama oranları (ANKARA, 2014)

Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu				
ANKARA				
MESLEK GRUPLARI	**TGCM Eleman sayısı Sayısı**			
	Evet	**Genel Toplam**	**Karşılama Oranı**	**Genel Toplam**
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	235	865	429	865
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1.044	3.703	1.173	3.703
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	511	1.676	626	1.676
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	5	73	5	73
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1.024	2.877	895	2.877
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2.316	7.313	2.803	7.313
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	812	2.370	710	2.370
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1.510	3.170	920	3.170
YÖNETİCİLER	17	68	14	68
GENEL TOPLAM	**7.474**	**22.114**	**7.575**	**22.114**

Kaynak: İPTA

Ankara İlinde işverenlerle yapılan görüşme sonucunda temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri ile ilgili alınan veriler aşağıdaki tabloda görülmektedir. Tabloyu incelediğimizde; Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, en yüksek oran %64,7 sıhhi tesisatçı mesleği göze çarpmaktadır. Bu mesleğe başvuru olmaması; çalışma şartlarının zor olması ve iş başvurusu yapacak muhatap bulunamamasından kaynaklanmaktadır. Diğer yüksek bir oran % 47,6' le CNC Torna Tezgahı Operatörü mesleği görülmektedir. Bu mesleğe başvuru olmaması nedenleri ise, bu işletmelerde vardiyalı sistem halinde çalışması ve çalışma koşullarının ağır olmasından kaynaklanmaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerinden bir diğeri; Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması bölümünde en yüksek oran %100 madenci mesleği olarak görülmektedir.

Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması kısmında dağılım oranları yüksek iki meslek bulunmaktadır. Bunlar inşaat mühendisi ve Cnc tezgah operatörüdür.Ve dağılım oranları %75 civarıdır.

Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi kısmında en yüksek dağılım oranları; güvenlik görevlisi %70,2 ve kaynakçı %45'dir. Önerilen ücretin az bulunması kısmında da, yine en yüksek dağılım oranları; %77,1 ile güvenlik görevlisi ve %46,8 ile kaynakçı meslekleridir.

Tablo 43:TGÇM nedenlerinin Meslek içindeki dağılım oranları (ANKARA-2014)

TGÇM Nedenlerinin Meslekİçindeki Dağılımı								
Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma süreleri inin uzunluğu
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	41,1%	31,6%	32,9%	70,2%	77,1%	48,6%	42,0%	0,0%
MADENCİ (GENEL)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	34,0%	76,2%	64,7%	18,3%	28,8%	3,0%	3,7%	3,7%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	33,3%	77,8%	60,9%	26,2%	34,3%	3,8%	17,5%	0,7%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	35,1%	36,5%	11,4%	37,4%	37,8%	13,5%	13,1%	0,4%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	30,3%	62,6%	56,0%	45,4%	46,8%	0,4%	16,0%	0,4%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	21,8%	63,7%	47,9%	20,7%	24,2%	4,7%	17,3%	12,9%
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	47,6%	91,5%	75,4%	17,2%	27,8%	1,8%	4,9%	0,0%
İNŞAAT MÜHENDİSİ	34,2%	63,9%	75,2%	25,5%	31,4%	12,4%	21,0%	10,6%
SIHHİ TESİSATÇI/ISITMA VE SIHHİ TESİSATÇI	64,7%	50,1%	39,7%	8,2%	6,4%	0,9%	0,9%	0,0%

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tabloda Ankara İlinde İş ve Meslek danışmanlarınca, 22114 işyeri yetkilileriyle yüz yüze yapılan görüşmelerde, temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sorulmuştur. Bu nedenlerden en yüksek oranlardan biri, gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasıdır.Bu konuda 15722 işverenimiz, sıkıntısı ifadesini etmiş olup, yüzdelik oranı %71'dir. Diğer bir neden, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması kısmında 13342 işveren sıkıntısını ifade etmiş olup yüzdelik oran %60'dir.

Tablo 44: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları (ANKARA, 2014)

TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı		
TGÇ NEDENLERİ	**TGCM IsverenSayisi**	**Oran**
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	7924	36%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	15722	71%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	13342	60%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	5587	25%
Önerilen ücretin az bulunması	6223	28%
Vardiyalı çalışma olması	1777	8%
İşyerine ulaşım zorluğu	2576	12%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	1106	5%
Genel Toplam	**22114**	**100%**

Kaynak: İPTA

Ankara İlinde, temininde güçlük çekilme nedeni olarak bu meslekte başvuru yapılmaması konusunda %44 oranıyla karşımıza çıkar. Bu oran ilimizde Türkiye ortalamasının 8 puan altındadır.

İlimiz verilerine bakıldığında temine güçlük çekilme nedeni gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması %71 oranı ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye geneli veri ile aynı seviyededir. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ilimizde ülkemiz geneli ile aynı düzeyde seyretmektedir. Çalışma sürelerinin uzunluğu %6'lık oran ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 45: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması (2014)

TGÇM Nedenleri Oransal Dağılımı Türkiye- İl Karşılaştırması				
TGÇ NEDENLERİ	**TÜRKİYE**	**%**	**ANKARA**	**%**
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	123.119	44%	7924	36%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	201.379	71%	15722	71%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	168.293	60%	13342	60%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	56.287	20%	5587	25%
Önerilen ücretin az bulunması	61.229	22%	6223	28%
Vardiyalı çalışma olması	27.417	10%	1777	8%
İşyerine ulaşım zorluğu	20.068	7%	2576	12%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	16.883	6%	1106	5%
Genel Toplam	**282.704**	**100%**	**22114**	**100%**

Kaynak: İPTA

Aşağıdaki tabloda Ankara ilinde ve Türkiye genelinde, temininde güçlük çekilme nedeni olarak en yüksek oran %71 ile gerekli mesleki beceriye sahip olamama gelmektedir. %60 oranla yeterli iş tecrübesine sahip olamama ikinci sırada gelmektedir.Son sıralarda da %6 ile çalışma sürelerinin uzunluğu gelmektedir.

Grafik 13: TGÇM işyerlerinde temininde güçlük çekilme nedeni dağılımı oranları Türkiye karşılaştırması (ANKARA, 2014)

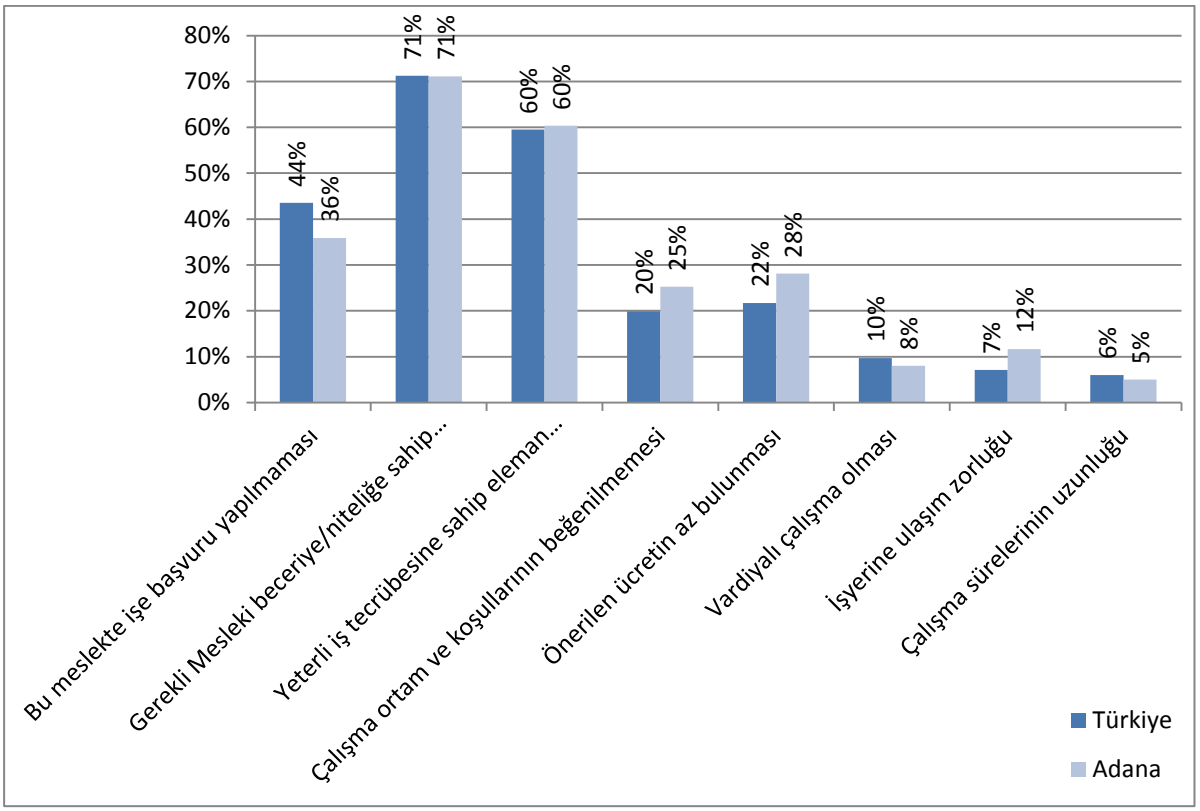

Kaynak: İPTA

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Türkiye iş gücü piyasası araştırmalarında, Sektör itibariyle net istihdam değişimi ve net istihdam değişim oranlarına bakıldığında, net istihdam değişiminin 7870 sayısıyla inşaat sektörü, hemen ardından 7398 sayısı ile de imalat sektörü olduğunu görmekteyiz. Net istihdam değişim oranları ise inşaat % 9, imalat %6 olarak tespit edilmiştir. Net istihdam değişim oranı % 18,0 ile en yüksek değere madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe görülmektedir.

Net istihdam değişim oranında ilimiz ortalaması % 6 iken net istihdam değişimi 29222 olarak kayda girmiştir. Bu veriden hareketle ortalamanın üzerindeki sektörler şunlardır: madencilik ve taş ocakçılığı, inşaat finans ve sigorta faaliyetleri, mesleki bilimsel ve teknik faaliyetlerdir.

Tablo 46: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları(ANKARA, 2014)

SEKTÖRLER	Net İstihdam Değişimi	Toplam CalisanSayisi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1495	8244	18%
İmalat	7398	120550	6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-136	8434	-2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	118	2224	5%
İnşaat	7870	91018	9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4150	71035	6%
Ulaştırma ve depolama	488	13304	4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1366	21990	6%
Bilgi ve iletişim	538	11864	5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	338	2870	12%
Gayrimenkul faaliyetleri	189	4694	4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1668	24597	7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1861	66187	3%
Eğitim	835	23165	4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	736	15771	5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	17	2109	1%
Diğer hizmet faaliyetleri	291	9446	3%
Genel Toplam	**29222**	**497503**	**6%**

Kaynak: İPTA

Meslek grupları itibarıyla net istihdam değişim oranları verilen aşağıdaki tablo incelendiğinde, net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu 8302 sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bunu 5372 ile tesis ve makine operatörleri mesleğidir.Üçüncü sırada ise 4937 hizmet ve satış elemanları mesleği yer almaktadır. Ankara İli genelinde, net istihdam değişimi 29222 olarak tespit edilmiştir. Bu verilerden hareketle ilimizde istihdamın artı yönde ilerleyeceğini özellikle inşaat ve imalat sektöründe bu ilerlemenin daha fazla olacağını söylemek mümkündür.

Tablo 47: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları(2014*)

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam CalisanSayisi	Net İstihdam Değişim Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	977	45944	2,1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	4937	71558	6,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	3035	99443	3,1%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	50	912	5,5%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3882	76982	5,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	8302	82812	10,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2572	49608	5,2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	5372	48298	11,1%
YÖNETİCİLER	95	21945	0,4%
GENEL TOPLAM	**29222**	**497503**	**5,9%**

Kaynak: İPTA

Net istihdam artışı öngörülen mesleklerin başında garson (servis elemanı) ve beden işçisi(genel) meslekleri gelmektedir. Ankara ilinde idari yapılanmanın bu mesleklerde etkili olduğunu söyleyebiliriz. Net istihdam artışının olacağı meslekler, yine bu idari ve sosyal yapıdan etkilenecektir. Bu bölümde yer alan mesleklerin genel eğitim düzeyinin düşüklüğü de göze çarpmaktadır.

Net istihdam azalışı beklenen meslekler değerlendirildiğinde azalış beklenen mesleklerin ağırlıklı olarak inşaat sektöründe istihdam alanı bulduğunu söyleyebiliriz. İskele

kurucusu(inşaat), alçı dekorasyoncu mekanik bakım mesleklerindeki azalışın inşaat sektöründeki mevsimsel faaliyet durumundan kaynaklandığını söylemek mümkündür. Bu mesleklerdeki artış ya da azalış öngörüsü kış aylarını kapsadığından mesleklerin istihdamında mevsime bağlı olarak azalış olacağı işverence beyan edilmiştir.

Tablo 48: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
GARSON (SERVİS ELEMANI)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	ENDÜSTRİYEL MEKANİK TEKNİSYENİ
SATIŞ DANIŞMANI	DİĞER ÖĞRETMENLER
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	MEKANİK BAKIM ONARIMCISI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	ASMA TAVAN USTASI (METAL)
MADENCİ (GENEL)	DİĞER AĞAÇ İŞLEM İŞÇİLERİ
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	HAMAL
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	İSKELE KURUCUSU-İNŞAAT (METAL VEYA AHŞAP)
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	OTOMOTİV MEKANİKÇİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ALÇI DEKORASYONCU (KARTONPİYER)

Kaynak: İPTA

Yine bu dönemdeki araştırmalarımızda, yukarıda bahsettiğimiz meslek gruplarında değişimin gerçekleşeceği aşağıdaki tabloda ortaya çıkmaktadır. Meslekler içinde, artış öngörülen 2014 ve 2015 yıllarında güvenlik görevlisi temizlik görevlisi, garson ve beden işçisidir. Azalış görülen meslekler de beden işçisi ve temizlik görevlisi ön plana çıkmaktadır.

Tablo 49: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması

NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER		NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
30 Haziran 2014	**30 Haziran 2015**	**30 Haziran 2014**	**30 Haziran 2015**
Güvenlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (İnşaat)	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Endüstriyel Mekanik Teknisyeni
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Satış Danışmanı	Paketleme İşçisi (Cam)	Diğer Öğretmenler
Dış Lastik Hazırlama İşçisi	Güvenlik Görevlisi	İş Makineleri Yağcısı	Mekanik Bakım Onarımcısı
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Beden İşçisi (Genel)	Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü	Asma Tavan Ustası (Metal)
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	Madenci (Genel)	Yükleyici (Loder) Operatörü	Diğer Ağaç İşlem İşçileri

Çöpçü	Elektrikçi (Genel)	Seramik İşçisi	Hamal
Garson (Servis Elemanı)	Gaz Altı Kaynakçısı	İnşaat Bekçisi	İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)
Servis Garsonu	İş Makineleri Operatörü	Demirciler, Şahmerdancılar Ve Pres Operatörleri	Otomotiv Mekanikçisi
Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma	Kesimci (Konfeksiyon)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
Gaz Altı Kaynakçısı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Eczacı Kalfası	Bekçi
Pazarlamacı	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Uzman (Genel)	Yönetim Kurulu Üyesi (Özel Sektör)
İnşaat Malzemeleri Satış Elemanı	İnşaat Mühendisi	Greyder Operatörü	Lojistik Operasyon Elemanı
Aşçı	Alüminyum İmalat İşçisi	Boyacı (Çelik İnşaat Ve Gemi)	Koordinatör-Eğitim, Sağlık, Spor, Kültür, Sosyal İşler
Matbaa İşçisi	Bulaşıkçı (Stevard)	İdari İşler Uzmanı	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İPTA

Tablo 50: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı

SEKTÖRLER	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET DEĞİŞİM PAYI	NİDO	SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET DEĞİŞİM PAYI
Madencilik ve taş ocakçılığı	14,9%	1,7%	18,1%	5,1%
İmalat	5,9%	8,0%	6,1%	25,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5,4%	0,1%	-1,6%	-0,5%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	5,3%	0,4%
İnşaat	16,3%	75,1%	8,6%	26,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3,8%	3,0%	5,8%	14,2%
Ulaştırma ve depolama	1,2%	0,2%	3,7%	1,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,2%	3,6%	6,2%	4,7%
Bilgi ve iletişim	20,5%	2,2%	4,5%	1,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	11,8%	1,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	11,2%	0,9%	4,0%	0,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,3%	1,2%	6,8%	5,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7,7%	4,0%	2,8%	6,4%
Eğitim	2,3%	0,4%	3,6%	2,9%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	4,7%	2,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-2,3%	-0,4%	0,8%	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	-0,7%	-0,1%	3,1%	1,0%
Genel Toplam	**10,7%**	**100,0%**	**5,9%**	**100,0%**

Kaynak: İPTA

İşgücü piyasası araştırması kapsamında, aşağıdaki tabloda, işyeri büyüklükleri çalışan sayılarına göre sıralanmıştır. Kısmi zamanlı çalışma yapan ve yapmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranları iş yeri büyüklüğüne göre tabloda sıralanmıştır. Bu verilere göre kısmi zamanlı çalışanı işyerlerinin net istihdam artışı işyeri büyüklüğüne göre değişim göstermektedir. Kısmı zamanlı çalışanı olan işyerlerinde çalışan sayısı arttıkça net istihdam değişim oranı düşmüştür. Benzer bir durum kısmi zamanlı çalışanı bulunmayan iş yerleri için de geçerlidir. Tabloda sadece 250 ve üstü çalışanı olan firmalar da bir azalış bekleneceğini söylemek mümkün.

Bu veriler ışığında ilimizde faaliyet gösteren büyük ve küçük ölçekli işletmelerde önümüzdeki birkaç yıl içerisinde istihdam artışının gerçekleşeceğini söylemek mümkündür. Toplam iş yerlerinin net istihdam değişim oranlarına bakıldığında 1-9 Aralığında çalışanı olan işletmelerin %22,3 oranıyla istihdam artışında ilk sırada yer alacağı söylenebilir.

Tablo 51: Part Time Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyeri Büyüklüğü	Part Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı	Part Time Çalışanı Olmayan İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı	Toplam İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı
1-9	20,3%	22,5%	22,3%
10-49	7,6%	9,6%	9,4%
50-249	4,4%	2,1%	2,5%
250+	1,3%	-1,2%	-0,2%
GENEL TOPLAM	**3,9%**	**6,4%**	**5,9%**

Kaynak: İPTA

SONUÇ

Ankara ili İşgücü Piyasası Araştırması raporunun temel amacı, istihdamın arttırılması ve işsizliğin azaltılması yönelik il aktif istihdam politikalarının geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus iş gücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme,diğer bir ifade ile dengesizliktir. İl genelindeki mevcut işgücü arz ve talep yapıları analiz edilerek, arz ve talep arasındaki dengesizliklerin ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak hedeflenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutu tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen, bu araştırmada verilerin temin edilmesinde ve temin edilen verilerin değerlendirilmesinde bazı kısıtlarla karşılaşılmıştır. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan ve Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK) verilerinden elde edilen firma listesinden kaynaklanmaktadır. Bu listelerde ye alan firmaların unvan ve adres bilgilerinin güncel olmaması, firmalara ulaşma konusunda ek çalışma yapılmasına ve zaman kaybına yol açmıştır.

Talep veri setlerinin oluşturulmasında karşılaşılan bir diğer kısıt işyeri büyüklükleri ile ilgilidir. Araştırma, 10 ve daha fazla çalışan sayısına sahip işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Buna rağmen 1 – 9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. Bu durumdaki işyerleri araştırma kapsamındaki toplam işyerlerinin 3'te 1'ini oluşturmaktadır. Bu durum 10+işyerlerinden 1-9'a kayma,10kişidenazçalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırma kapsamında karşılaşılan diğer bir kısıt Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı oldukça yüksektir. İşverenlerin kamu kurum ve kuruluşları ile yaptıkları çalışmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir gerçektir. İşverenlerin bu tutumu göz önüne alındığında, işgücü piyasası talep araştırması kapsamında saha çalışması uygulanan işverenlerin de sadece kayıtlı çalışanlarına ilişkin bilgileri paylaştığı sonucuna varılabilir.

Araştırmada karşılaşılan bir diğer önemli kısıt işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi almada problem yaşanmasıdır. Bu durum kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak göstermektedir. İşverenler genel olarak, işletme içerisinde temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi(genel) olarak bildirme eğilimindedir. Bu eğilim, işyerlerindeki mevcut meslekler hakkında ayrıntılı bilgi almayı zorlaştırmaktadır. Mesleklere yönelik diğer bir kısıtda Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması, iller düzeyinde ve Türkiye genelinde karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve bu araştırmayla zengin bir veri tabanı oluşturma yolunda büyük bir adım atılmıştır.

Ankara ili işgücüne katılım oranları değerlendirildiğinde, erkeklerin işgücüne katılım oranının,kadınların oranından çok yüksek olduğu görülmektedir. Ankara ilinde, istihdam oranının en yüksek olduğu eğitim düzeyi yükseköğretim düzeyidir. Lise ve dengi okulların oranı 2. Sırada yer alırken, lise altı eğitim düzeyi 3. Sırada yer almaktadır. Eğitim düzeyi Arttıkça işgücüne katılma oranının arttığı açıkça görülmektedir. Kadınların işgücüne katılma oranının ise erkeklerden daha az olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre işgücüne katılma oranları değerlendirildiğinde, en yüksek oran, 25-34 yaş grubundadır.

İşgücüne katılım, işsizlik ve istihdam verileri birlikte ele alındığında genç nüfusun ve kadınların dezavantajlı gruplar olduğu görülmektedir. Bu veriler ışığında kadınların ve gençlerin işgücüne katılım oranlarının ve istihdam olanaklarının arttırılması için, bu gruplara özel önlemler alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, il aktif istihdam politikaları belirlenmeli ve İŞKUR tarafından bu hedef kitleye yönelik işgücü yetiştirme faaliyetleri düzenlenmesine öncelik verilmelidir.

Talep araştırması sonuçları sektör bazında değerlendirildiğinde, Ankara genelinde işyerlerinin dörtte birine yakını İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. İnşaat sektörünü sırasıyla imalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörü sektörleri izlemektedir. Bu veriler ışığında erkeklerin işgücüne katılma oranının kadınlara göre oldukça fazla olduğu görülmektedir. Çalışan sayısı en fazla olan sektör ise İmalat sektörüdür. Erkek çalışan sayısı en fazla olan meslekler incelendiğinde beden işçisi(inşaat), beden işçisi(genel), şoför-yük taşıma, beden işçisi(temizlik), şoför-yolcu taşıma ve garson(servis elemanı) gibi eğitim düzeyinden ziyade beceri gerektiren meslekler olduğu görülmektedir. Kadın çalışan sayısının fazla olduğu mesleklere bakıldığında ise ilk onda temizlik görevlisi, beden işçisi(temizlik) ve çaycı gibi belli bir eğitim düzeyi gerektirmeyen meslekler yer alırken, öte yandan sekreter, muhasebeci, büro memuru(genel), büro memuru(idari işler) gibi yüksek eğitim seviyesi gerektiren mesleklerin yer alması dikkat çekmektedir.

Ankara ilinde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, en fazla çalışan sayısına sahip olan sektör “İmalat” sektörü olup en fazla açık iş %7,6 oranla yine bu sektördedir. İnşaat sektörü, toptan parekendecilik sektörü yine çalışan sayısının ve talep oranının çok olduğu sektörlerdir.

İşgücü piyasasının tüm verileri, kurumumuzun önümüzdeki yıllardaki hedeflerine ulaşmasında etkili olacaktır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

Gibi kullanılan yayın ve bağlantılar alfabetik olarak buraya yazılacaktır.

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../ .....@.....		

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM			
S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?			
01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			
S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz. **(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)**		**Evet** ☐ **Hayır** ☐	
	SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ		

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ☐ ⇒ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları						**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimselveteknikfaaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanateğlence, dinlencevespor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işineek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus:İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 aysüre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi içinbelirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPTA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.722	83.891	1.450	3.295	4.329	1,7%	5,2%
İmalat	50.597	2.510.806	87.006	111.361	115.160	3,3%	4,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	676	37.222	188	384	308	0,5%	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	498	31.312	295	377	1.271	0,9%	4,1%
İnşaat	37.791	832.881	14.074	34.347	60.506	1,7%	7,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46.693	1.119.724	34.783	48.979	55.307	3,0%	4,9%
Ulaştırma ve depolama	11.428	324.949	8.051	9.957	9.754	2,4%	3,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12.594	540.430	14.863	21.918	15.853	2,7%	2,9%
Bilgi ve iletişim	2.722	102.669	2.773	3.631	5.413	2,6%	5,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1.962	189.181	1.277	1.305	7.353	0,7%	3,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	1.514	37.515	1.111	1.452	1.797	2,9%	4,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9.638	196.305	4.424	8.630	9.490	2,2%	4,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8.066	546.251	15.218	18.839	59.204	2,7%	10,8%
Eğitim	5.712	190.977	3.298	4.027	992	1,7%	0,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.171	191.334	5.084	7.960	9.343	2,6%	4,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	849	23.694	504	833	698	2,1%	2,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	4.278	90.551	4.182	5.408	4.987	4,4%	5,5%
Genel Toplam	**200.911**	**7.049.691**	**198.582**	**282.704**	**361.764**	**2,7%**	**5,1%**

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	196	8.244	172	958	**1.495**	**2,0%**	**18,1%**
İmalat	3.064	120.550	4.714	5.981	**7.398**	**3,8%**	**6,1%**
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	158	8.434	19	56	**-136**	**0,2%**	**-1,6%**
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	2.224	32	26	**118**	**1,4%**	**5,3%**
İnşaat	5.562	91.018	1.981	4.363	**7.870**	**2,1%**	**8,6%**
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3.567	71.035	2.653	3.625	**4.150**	**3,6%**	**5,8%**
Ulaştırma ve depolama	622	13.304	259	311	**488**	**1,9%**	**3,7%**
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.132	21.990	1.038	1.478	**1.366**	**4,5%**	**6,2%**
Bilgi ve iletişim	366	11.864	262	293	**538**	**2,2%**	**4,5%**
Finans ve sigorta faaliyetleri	155	2.870	248	235	**338**	**8,0%**	**11,8%**
Gayrimenkul faaliyetleri	181	4.694	233	231	**189**	**4,7%**	**4,0%**
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.233	24.597	638	1.064	**1.668**	**2,5%**	**6,8%**
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	961	66.187	1.437	1.731	**1.861**	**2,1%**	**2,8%**
Eğitim	504	23.165	516	508	**835**	**2,2%**	**3,6%**
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	437	15.771	575	775	**736**	**3,5%**	**4,7%**
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	73	2.109	128	68	**17**	**5,7%**	**0,8%**
Diğer hizmet faaliyetleri	438	9.446	199	410	**291**	**2,1%**	**3,1%**
ANKARA(Genel Toplam)	**18.694**	**497.503**	**15.103**	**22.114**	**29.222**	**2,9%**	**5,9%**